

Waterschap **Scheldestromen**

3. Financiële begroting

Uiteenzetting van de uitgangspunten en normen

Uitgangspunten en normen

Bij het opstellen van de begroting 2024 zijn onderstaande uitgangspunten gehanteerd. Voor de vergelijking zijn ook de uitgangspunten van de begroting 2023 opgenomen.

	begroting 2023	begroting 2024	Meerjaren-raming 2025-2027 (per jr)	Toelichting
inflatie	4,00%	3,80%	2,40%	vanaf 2024 op basis van CPB (CPI-index augustus 2023)
loonkosten	3,00%	5,60%	4,10%	vanaf 2024 op basis van CPB (index lonen augustus 2023)
gemiddelde omslagrente	1,651%	1,575%	ca. 1,6%	2025-2027 ingeschat op basis van rentekosten financieringsbehoefte
rente lang geld	3,00%	3,50%	3,50%	
rente kort geld	0,80%	4,00%	4,00%	
onvoorzien	0,1 mln	0,1 mln	€ 0,1 mln	evenredig verdeeld over de 5 programma's
dividendopbrengst	€ 3 mln	€ 3 mln	€ 3 mln	
wegenuitkering	4,00%	3,80%	2,40%	vanaf 2024 op basis van CPB (CPI-index)
inzet algemene- en egalisatiereserves	-	€ 1,61 mln	pm	inzet in deze meerjarenraming 2025-2027 is € 4 miljoen. Bij de betreffende begroting vindt hierover definitieve besluitvorming plaats
investering baggeren naar exploitatie	0	0	€ 0,84 mln	door nieuwe verantwoordingsvoorschriften per 2025 wordt in 2025-2029 € 4,2 mln overgeheveld van de investeringen naar de exploitatie

Indeling overzicht van baten en lasten

Begroting naar programma's

In onderstaande tabel zijn per programma alle baten en lasten opgenomen. Dit resulteert in een saldo van de baten en lasten dat wordt gedekt uit de reserves. Voor een toelichting op de cijfers mag worden verwezen naar het betreffende programma in hoofdstuk 2.2.

							Bedragen x € 1.000,-
Programma / Resultaat	Rekening 2022	Primaire begroting 2023	Begroting 2023 incl begr.wijz	Begroting 2024	Meerjarenraming 2025	Meerjarenraming 2026	Meerjarenraming 2027
Waterkeringen							
Lasten	11.663	12.821	12.262	13.929	15.121	16.058	17.269
Baten	-773	-447	-447	-482	-482	-482	-482
Saldo	10.890	12.374	11815	13447	14639	15576	16787
Watersystemen							
Lasten	31.761	35.703	35.451	37.668	41.552	43.817	46.434
Baten	-112	-99	-99	-157	-157	-157	-157
Saldo	31.648	35.604	35.352	37.511	41.395	43.660	46.277
Wegen							
Lasten	19.415	25.192	30.710	26.059	27.108	28.011	28.975
Baten	-18.029	-18.644	-18.644	-19.349	-19.812	-20.286	-20.771
Saldo	1.386	6.548	12.066	6710	7296	7725	8204
Afvalwaterketen							
Lasten	29.207	30.430	30.435	33.141	35.370	36.755	38.340
Baten	-1.697	-1.316	-1.316	-1.106	-1.106	-1.106	-1.106
Saldo	27.509	29.114	29.119	32035	34264	35649	37234
Bestuur en Organisatie							
Lasten	35.572	39.947	39.862	42.526	43.806	45.267	46.722
Baten	-4.953	-4.469	-3.944	-4.066	-3.909	-3.878	-3.772
Saldo	30.619	35.478	35.918	38460	39897	41389	42950
Belastingen-en algemene opbrengsten							
Lasten	33	0	0	0	0	0	0
Baten	-111.926	-117.221	-120.410	-630	-630	-630	-630
Saldo	-111.892	-117.221	-120.410	-124.895	-134.417	-142.111	-150.277
Totaal lasten	127.651	144.093	148.720	153.323	162.957	169.908	177.740
Totaal baten	-137.490	-142.196	-144.860	-25.790	-26.096	-26.539	-26.918
Saldo Lasten-Baten	-9.840	1.897	3.860	3.268	3.074	1.888	1.175
Inzet bestemmingsreserves	0	-1.897	-7.456	-1.658	-1.234	-628	-274
Inzet egalisereserves	-1.718	-250	-260	-3.000	-1.000	-800	-700
Inzet algemene reserves	-1.580	0	-1.665	-610	-840	-460	-201
Toevoeging bestemmingsreserves	3.954	0	0	0	0	0	0
Toevoeging egalisereserves	0	0	1.074	0	0	0	0
Toevoeging algemene reserves	0	250	4.447	2.000	0	0	0
Saldo	656	-1.897	-3.860	-3.268	-3.074	-1.888	-1.175
Resultaat	-9.184	0	0	0	0	0	0

3. Financiële begroting

Incidentele lasten en baten

In onderstaande tabel staan de begrote incidentele lasten en baten in 2024. Er is gekozen om naast de mutaties uit de reserves enkel bedragen boven de € 100.000,- op te nemen. Dit bedrag is gelijk aan het afgesproken rapportagebedrag voor het rapporteren van fouten en onzekerheden.

Voor een toelichting op de in de tabel opgenomen incidentele posten wordt verwezen naar het betreffende programma.

Incidentele baten en lasten per programma (> € 100.000,-)	bedragen x € 1.000	
	Begroting 2024	
	Lasten	Baten
Waterkeringen		
-		
Watersystemen		
- PWO / kennisontwikkeling (dekking bestemmingsreserve)	100	
- Assetmanagement/data (dekking bestemmingsreserve)	105	
- Muskusrattenbestrijding(dekking bestemmingsreserve)	303	
Wegen		
- Assetmanagement/data (dekking bestemmingsreserve)	105	
- GGA wegen (dekking bestemmingsreserve)	13	
Afvalwaterketen		
- Basis op orde en effluent onderzoek (dekking bestemmingsreserve)	15	
- Assetmanagement/data (dekking bestemmingsreserve)	80	
- Gasmotoren rwzi Walcheren	294	
Bestuur en organisatie		
- Informatieveiligheid (dekking bestemmingsreserve)	430	
- Arbo (dekking bestemmingsreserve)	203	
- Kennis en ontwikkeling medewerkers (dekking bestemmingsreserve)	150	
Totaal kosten/opbrengsten programma's	1.798	-
Mutaties in reserves		
Algemene reserve (watersysteembeheer)		610
Bestemmingsreserve (m.u.v. bestemmingsreserves voor kapitaallasten)		1.504
Totaal toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-	2.114
Totaal	1.798	2.114
Saldo incidentele baten en lasten	316	

Voorgenomen Investerings

Algemeen

Er is sprake van een breed toenemende opgave, waardoor het investeringsvolume toeneemt. Dit betreft zowel vervangingsinvesteringen voor de instandhouding van de bestaande assets als nieuwe investeringen om onder andere gestelde doelen te behalen. Voor de jaren 2024 en 2025 is het investeringsvolume gecheckt op basis van capaciteit en haalbaarheid. Deze projecten zijn in de voorliggende periode reeds voorbereid en in een vergevorderd stadium. Omdat beschikbare middelen (capaciteit) en de schuldquote weinig ruimte bieden voor toename van het investeringsvolume, zal tevens kritisch gekeken moeten worden naar de prioritering in de investeringsplanning vanaf 2026. De uitkomsten hiervan worden meegenomen in de voorjaarsnota/meerjaren investeringsplanning welke in het voorjaar 2024 aan de algemene vergadering voorgelegd wordt.

In deze begroting komen we voor 2024 uit op een investeringsvolume van € 94.593.000,- bruto.

De bruto volume uitgaven zijn als volgt verdeeld:

- Onderhanden investeringen € 29.799.000,-
- Nieuwe investeringen € 20.925.000,-
- HWBP € 43.868.000,-

Op bovenstaande bedragen is rekening gehouden met een subsidie van € 43.140.000,- waardoor de netto besteding € 51.453.000,- bedraagt.

Hieronder zijn de voorgenomen projecten, zowel nieuw als onderhanden, per programma nader toegelicht.

3. Financiële begroting

Tabel investeringen

Bedragen x € 1.000

Waterkeringen		Voorgenomen kredieten		
		bruto	subsidie/ bijdrage	netto
Onderhanden investeringen				
PRJ1176C	Aanpassingen getijdenduiker	2.223	-1.303	920
PRJ1440D	Aanlegvoorzieningen Veerse Meer 2023	312	-40	272
PRJ1513	Muur van Altena	2.280	-615	1.665
PRJ1530	Planvorming keersluis Zierikzee	80		80
PRJ1567	Haven Streijenham	100		100
PRJ1569	Bijdrage Oprit dijk bij Baalhoek	120		120
PRJ1576	Aankoop primaire waterkeringen 2023	250		250
Totaal onderhanden investeringen		5.365	-1.958	3.407
Waterkeringen				
		Voorgenomen kredieten		
		bruto	subsidie/ bijdrage	netto
Nieuwe investeringen				
Begroting 2024, machtiging				
PRJ1440E	Aanlegvoorzieningen Veerse Meer 2024	310		310
PRJ1568	Fietspad Cadzand	72		72
PRJ1577	Aankoop primaire waterkeringen 2024	300		300
Begroting 2024, separaat				
PRJ1584	Groot onderhoud Kazematten	340	-226	114
2025				
PRJ1440F	Aanlegvoorzieningen Veerse Meer 2025	320		320
PRJ1527	Groot onderhoud kademuren Vlissingen	2.500	-63	2.437
PRJ1566	Herstel Kleidijk Zwin	900		900
PRJ1578	Aankoop primaire waterkeringen 2025	300		300
2026				
PRJ1440G	Aanlegvoorzieningen Veerse Meer 2026	320		320
PRJ1499	Restopgave vooroeverbestedingen	8.800	-3.200	5.600
2027				
PRJ1440H	Aanlegvoorzieningen Veerse Meer 2027	320		320
PRJ1531	Groot onderhoud vooroevers	34.400		34.400
>=2028				
PRJ1440	Aanlegvoorzieningen Veerse Meer 28ev	1.920		1.920
PRJ1553	Dammen Haventje Waarde	250		250
Subtotaal Nieuw		51.052	-3.489	47.563
Waterkeringen				
		Voorgenomen kredieten		
		bruto	subsidie/ bijdrage	netto
Waterkeringen -HWBP				
Onderhanden investeringen				
PRJ1013D	HWBP Hansweert-Kerncentrale (24S-2)	80.000	-72.000	8.000
PRJ1013H	HWBP Hansweert (24S-1)	171.291	-145.204	26.087
PRJ1013I	HWBP Aansl kerncentr-Tennet (24S-3)	3		3
PRJ1013L	HWBP St. Annaland (24AK)	4.045	-3.641	404
Nieuwe investeringen				
2025				
PRJ1529	HWBP-projecten	414.000	-372.600	41.400
Subtotaal HWBP		669.339	-593.445	75.895
Totaal Waterkeringen		725.757	-598.892	126.865

Toelichting onderhanden investeringen Waterkeringen

PRJ1176C Aanpassingen getijdenduiker

Bij de ingebruikname van de getijdenduiker is gebleken dat deze in combinatie met het achterliggend projectgebied niet voldoet aan de nieuwe wettelijke normering voor waterveiligheid. Bovendien zijn een aantal tekortkomingen aan de getijdenduiker geconstateerd waarvoor de aannemer in gebreke is gesteld. Naast het oplossen van de tekortkomingen zijn ook verbetermaatregelen voor de getijdenduiker nodig waarmee voldaan kan worden aan de normen voor waterveiligheid en wateroverlast. In dit nieuwe project wordt de getijdenduiker aangepast zodat aan alle (wettelijke) normen wordt voldaan, alsmede ook aan de eisen voor ecologie in het plangebied Waterdunen. Na verstrekking van het krediet in de AV van oktober 2022 zijn de opdrachten voor de aanpassingen van de getijdenduiker verstrekt. De aanpassingen worden momenteel uitgevoerd en zijn naar verwachting eind 2023 technisch afgerond. De financiële afronding zal vervolgens in 2024 plaatsvinden.

PRJ1440D Aanlegvoorzieningen Veerse Meer 2023

Voor het vernieuwen van de aanlegvoorzieningen in het Veerse Meer wordt jaarlijks bij de begroting een krediet van € 320.000,- gevraagd en verstrekt. Voor 2023 staat de skisteiger Oostwatering op de planning om vervangen te worden. De werkzaamheden lopen momenteel nog en de technische afronding staat gepland in december 2023 waarna de financiële afronding begin 2024 kan plaatsvinden.

PRJ1513 Muur van Altena

De Muur van Altena in Vlissingen is onderdeel van de primaire waterkering en betreft een Rijksmonument. Uit inspecties is gebleken dat groot onderhoud aan de muur noodzakelijk is. Het groot onderhoud bestaat hoofdzakelijk uit het vervangen van weggevallen stenen en loszittend metselwerk, het herstellen van scheuren en het vervangen van voegwerk volgens de uitvoeringsnormen en richtlijnen voor restauratiewerkzaamheden. Voor de werkzaamheden is een subsidie aangevraagd en toegekend in het kader van de Subsidieregeling Instandhouding Monumenten. De werkzaamheden zijn in september 2023, voor aanvang van het stormseizoen, technisch afgerond. De financiële afronding zal in 2024 plaatsvinden na het vaststellen van de restauratiesubsidie.

PRJ1530 Planvorming keersluis Zierikzee

De betrouwbaarheid van de sectordeuren keersluis Zierikzee is belangrijk voor de waterveiligheid van Schouwen-Duivenland. Storingen bij de bediening van de keersluis en aantasting van de keersluisdeuren leiden tot een afnemende betrouwbaarheid en eventueel uitval van de keersluis. De kwaliteit en betrouwbaarheid van de sectordeuren moeten daarom veilig gesteld worden. Als voorbereiding op het groot onderhoud aan de keersluis Zierikzee worden diverse inspecties uitgevoerd om de staat van onderhoud van de keersluis in beeld te brengen. Op basis van deze inspectie worden modificaties doorgevoerd en groot onderhoud uitgevoerd met inachtneming van de eisen aan milieu en veiligheid.

PRJ1569 Bijdrage oprit dijk bij Baalhoek

Samen met de Provincie Zeeland en de gemeente Hulst wordt er een oprit gerealiseerd naar de primaire waterkering bij Baalhoek. Omdat het eigendom van de waterkering en de toekomstige oprit bij het waterschap liggen wordt er een financiële bijdrage geleverd aan het project. De plannen worden momenteel nog voorbereid door provincie en gemeente.

Onderhanden HWBP Projecten:

3. Financiële begroting

PRJ1013H HWBP Hansweert (24S-1)

De dijk bij Hansweert zal over een lengte van ruim vijf kilometer worden versterkt. Dit omdat deze niet voldoet aan de waterveiligheidsnorm. De HWBP-projecten kennen drie fasen, te weten de verkennings-, planuitwerkings- en realisatiefase. Er is een bouwteam ingericht voor dit project (samenwerkingsverband van waterschap, ingenieursbureau en aannemer). In de algemene vergadering van 7 september 2022 is ingestemd met de kredietaanvraag voor de realisatiefase van het project. In de kredietaanvraag is aangegeven dat er bij de programmering in het HWBP programma 2023-2028/2034 een overschrijding was van het jaarlijks beschikbare programmabudget waaruit volgt dat een groot deel van de subsidiabele projectkosten voorgefinancierd moet worden tot en met 2034. Dit zou een aanzienlijk bedrag aan rentekosten tot gevolg hebben voor onze jaarlijkse exploitatie. Van deze voorziene voorfinanciering was echter voor het jaar 2022 nog geen sprake. In 2023 wordt op basis van de fysieke voortgang van het project opnieuw een aanvraag ingediend voor een aanvullend voorschot om zo de voorfinanciering te verlagen en tot een minimum te beperken.

PRJ1013L HWBP St. Annaland (24AK)

De scope van het project betreft het realiseren van een waterveilige, toekomstbestendige en beheerbare waterkering rond de haven van Sint-Annaland (tussen Dp 780-785), inclusief overgangsconstructies op de aansluitende waterkering. Het project moet uiterlijk 31 december 2024 zijn afgerond, waarbij er een bestuurlijk en maatschappelijk gedragen project gerealiseerd is, dat afgestemd is op de ontwikkelingen in de omgeving. Na realisatie van het project voldoet het dijktraject aan de Waterwet, met een zichttermijn/ontwerpperiode die aansluit op de ontwikkelingen die in de omgeving van de waterkering worden verwacht. In 2021 is het IPM-team gestart met de verkenningsfase die in 2022 is afgerond. In 2022 is gestart met de planuitwerkingsfase waarin het voorkeursalternatief technisch verder wordt uitgewerkt. Deze fase wordt naar verwachting in 2023 afgerond waarna gestart kan worden met de realisatie van het project. Het krediet voor deze planuitwerkingsfase is via de machtiging bij de begroting 2023 verstrekt. Voor de planuitwerkingsfase is in november 2022 van het Hoogwaterbeschermingsprogramma een subsidiebeschikking ontvangen voor 90% van de geraamde kosten. De tot nu toe gemaakte kosten bestaan uit (geactiveerde) personeelslasten en onderzoeks- en advieskosten. Het definitief ontwerp is nu gereed en wordt uitgewerkt naar een uitvoeringsontwerp. De komende periode worden de contractdocumenten opgesteld met aansluitend de aanbesteding, gunning en uitvoering van het werk. Bovendien vindt afstemming plaats met de direct betrokkenen en de omgeving. In het 4e kwartaal van 2023 zal het krediet voor de realisatiefase aan de AV worden gevraagd.

Nieuwe investeringen 2024 machtiging Waterkeringen

PRJ1440E Aanlegvoorzieningen Veerse Meer 2024 (krediet € 320.000,- bruto / netto)

Voor het vernieuwen van aanlegvoorzieningen in het Veerse Meer wordt jaarlijks bij de begroting een krediet van € 320.000,- gevraagd en verstrekt. Voor 2024 is de scope van dit project de vernieuwing van de trailerhelling Kortgene. De voorbereidingen voor dit project zijn in 2022 gestart.

PRJ1568 Fietspad Cadzand (krediet € 72.000,- bruto / netto)

Dit project betreft de reconstructie van het fietspad van Cadzand-Bad richting 't Zwin wat een recreatieve functie heeft en door het waterschap gebruikt wordt als beheerweg voor waterveiligheidsinspecties en onderhoud aan de waterkering. Dit project stond voor 2025 op de planning maar gezien de vele schades met mogelijke ongelukken als gevolg is besloten om de reconstructie te verschuiven naar 2024. Het project wordt in samenwerking met de gemeente Sluis voorbereid en uitgevoerd.

3. Financiële begroting

PRJ1577 Aankoop primaire waterkeringen 2024 (krediet € 300.000,- bruto / netto)
Jaarlijkse investering voor aankoop van gronden gelegen in onze primaire waterkeringen tot een maximum van € 300.000,- per jaar waarbij de aankopen achteraf bij de Jaarverslaggeving geformaliseerd worden door de AV.

Nieuwe investeringen 2024 separaat Waterkeringen

PRJ1584 Groot onderhoud Kazematten (krediet € 340.000,- bruto / € 114.000,- netto)
Rijksmonument “de Kazematten”, gelegen in het Keizersbolwerk in de primaire waterkering in Vlissingen is eigendom van het waterschap. Op basis van de Erfgoedwet heeft het waterschap een expliciete instandhoudingsplicht voor het bouwwerk. Doel hiervan is dat het monument zodanig onderhouden wordt dat de instandhouding en de monumentale waarde ervan gewaarborgd zijn. In 2012-2013 is grootschalig onderhoud verricht aan het bouwwerk om aan deze eisen te voldoen. Daarnaast zijn aanpassingen gedaan in het kader van openbare veiligheid, zodat het Maritiem MuZEEum (huurder) bepaalde ruimten in het monument periodiek open kon stellen voor publiek. Voorjaar 2022 is geconstateerd dat er sprake was van exponentiële toename van schadebeelden. De conclusie van een quick-scan naar de schade was dat het bouwwerk onderhevig is geweest aan zetting en dat het historisch metselwerk fors is aangetast door vocht- en zoutbelasting. De belangrijkste maatregel is het in oorspronkelijke staat herstellen van het metsel- en het voegwerk. Daarnaast moeten op diverse locaties in de kazematten voorzieningen worden gemaakt om natuurlijke ventilatie te creëren, zodat de vocht- en zoutbelasting op het metselwerk fors wordt gereduceerd. Hiermee dragen we conform de Erfgoedwet bij aan de instandhouding en het waarborgen van de monumentale waarde. Ondanks dat het monument onderdeel is van het Keizersbolwerk en daarmee is gelegen in de primaire waterkering, hebben de geconstateerde gebreken aan het monument geen invloed op het waterkerend vermogen van de boulevard.

Investeringen 2025-2027 Waterkeringen

Hierna is een toelichting gegeven voor de projecten waar ten opzichte van de vorige meerjarenraming een wijziging heeft plaatsgevonden in de raming van de projectkosten.

2025

PRJ1440F Aanlegvoorzieningen Veerse Meer 2025

Voor het vernieuwen van aanlegvoorzieningen in het Veerse Meer wordt jaarlijks bij de begroting een krediet van € 320.000,- gevraagd en verstrekt. Voor 2025 staat de Damwandkade Sabbingeplaat op de planning.

PRJ1013D HWBP Hansweert-Kerncentrale (24S-2) / PRJ1013I HWBP Hansweert-Kerncentrale Tennet (24S-3) / PRJ1582 HWBP Zak van Zuid-Beveland

Het traject van de waterkering op Zuid-Beveland ten westen van Hansweert langs de Westerschelde richting de Kerncentrale moet worden verbeterd. Op basis van de uitgevoerde gevoeligheidsanalyse is de scope van het project vastgesteld op 13,4 km. In juni 2023 is een update gedaan op de HWBP-programmering. De projecten ‘S2 en S3’ zijn samengevoegd en gaan voortaan verder onder de naam ‘HWBP Zak van Zuid-Beveland’. De projectraming is geactualiseerd met behulp van kengetallen. Er is gestart met het opstellen van het plan van aanpak verkenningsfase. Het IPM-team zal na afronding van deze fase starten met de verkenningsfase, inclusief de aanvraag van de subsidie bij het Hoogwaterbeschermingsprogramma.

PRJ1566 Herstel kleidijk Zwin

De afgelopen jaren is er na stormen schade ontstaan aan de kleidijk in 't Zwin. De schade

3. Financiële begroting

is zodanig dat herstel noodzakelijk is. De situatie wordt momenteel gemonitord en kleine ernstige schades worden waar nodig direct hersteld. De herstelwerkzaamheden staan gepland voor 2025.

2026

PRJ1499 Restopgave vooroeverbestortingen / PRJ1531 Groot onderhoud vooroevers
De voorbereidingen voor deze restopgave van vooroeverbestortingen zijn eind 2021 gestart door het nieuwe IPM-team en realisatie vindt plaats in de periode tot en met 2025. Bij de afloop van de subsidieregeling van het Rijk voor de financiering van de vooroeverbestortingen in Zeeland is een afspraak gemaakt over een afkoopsom voor het waterschap van € 10.591.000,-. Deze is gebaseerd op het door het waterschap met Rijkswaterstaat uitgevoerde onderzoek, in samenwerking met Deltares. Daarbij kunnen de vooroevers, die na de uitvoering van de reeds geprogrammeerde bestortingswerken en niet voldoen aan de nieuwe waterveiligheidsnorm, alsnog worden versterkt. Afsproken is dat deze werken door het waterschap worden voorbereid en uitgevoerd en uiterlijk in 2026 worden afgerond.

De herijking van de scope is uitgevoerd. Geconstateerd is dat op basis van de bodemontwikkeling over de periode 2011-2021 en waterveiligheid er op korte termijn op slechts 4 van de 11 trajecten maatregelen nodig zijn. Daarnaast is voor 1 traject al opdracht gegeven aan RWS om de vooroeverbestorting uit te voeren. De overige trajecten worden doorgeschoven, die periodiek worden gemonitord. Eén traject wordt uitgebreid, omdat hier in 2021 en 2022 oevervallen zijn opgetreden. De uit te voeren trajecten met de uitbreiding vraagt circa € 5,6 miljoen aan extra middelen, die gefinancierd kunnen worden vanuit het MIP/MJR budget PRJ1531 Groot onderhoud vooroevers. Momenteel wordt samenwerking gezocht met RWS om de opgave van beide organisaties gezamenlijk uit te voeren.

PRJ1440G Aanlegvoorzieningen Veerse Meer 2026

Voor het vernieuwen van aanlegvoorzieningen in het Veerse Meer wordt jaarlijks bij de begroting een krediet van € 320.000,- gevraagd en verstrekt. Voor 2026 staat de Damwandkade Schelphoekplaat op de planning.

2027

PRJ1440H Aanlegvoorzieningen Veerse Meer 2027

Voor het vernieuwen van aanlegvoorzieningen in het Veerse Meer wordt jaarlijks bij de begroting een krediet van € 320.000,- gevraagd en verstrekt. Voor 2027 staan 3 steigers aan de Bastiaan de Langeplaat en 1 steiger aan de Schutteplaat op de planning.

3. Financiële begroting

Bedragen x € 1.000

Watersystemen		Voorgenomen kredieten		
		bruto	subsidie/ bijdrage	netto
Onderhanden investeringen				
PRJ1088	Gemaal Zoetendijk Oud-Vossemeer	3.153	-774	2.379
PRJ1129	Gemaal de Poel, capaciteitsvergroting	8.168	-3.349	4.818
PRJ1153J	Gemaal de Luyster	400		400
PRJ1167A	Vispassage gemaal Lovenpolder	1.255	-429	826
PRJ1168C	Kruispolder-voorbereiding	2.965	-287	2.678
PRJ1168D	Kruispolder visp stuw Dreefken	755	-219	536
PRJ1168E	Kruispolder-uitvoer	3.965	-1.148	2.817
PRJ1453	Gemaal Waarde	1.225		1.225
PRJ1455	Gemaal Spanjaardweg winter Braakman	2.279	-504	1.775
PRJ1456C	Uitv. duikers/stuwen GGOR/WB21 2023	1.725		1.725
PRJ1491A	Bag. Smedekbrugge Kreek	1.177	-25	1.152
PRJ1491B	Baggeren grote wateren Bonte Kof	1.246		1.246
PRJ1492	Uitv. WB-21/KRW/GGOR 2022	1.007		1.007
PRJ1504	Uitvoer. stedelijke waterplannen 2021	309		309
PRJ1532A	Vispassages voorbereidingskrediet	636		636
Totaal onderhanden investeringen		30.264	-6.735	23.529

Watersystemen		Voorgenomen kredieten		
		bruto	subsidie/ bijdrage	netto
Nieuwe investeringen				
Begroting 2024, machtiging				
PRJ1153S	Renovatie Poldergemaal Zuidwatering	1.151		1.151
PRJ1153U	vervangen FO pg Cadzand	325		325
PRJ1153Y	renovatie pg's freq. reg. 2024	200		200
PRJ1428A	Uitvoering KRW oevers 2024	1.250		1.250
PRJ1456D	Uitv. duikers/stuwen GGOR/WB21 2024	1.725		1.725
PRJ1491C	Bag. Boschkreek De Sluis	1.961		1.961
PRJ1498B	Verv.best.techn.inst. Opmal 24	50		50
PRJ1506	Uitvoering SWO Heikant 2023	151		151
PRJ1508A	Uitvoering SWO Vogelw Bresk.H.pl	563		563
PRJ1508D	Uitvoering SWO Schoondijke	97		97
PRJ1509A	Bijdrage SWO Vr.pl s-Gravenp Krabb	400		400
PRJ1509B	Bijdrage SWO Schoondijke	70		70
Begroting 2024, separaat				
PRJ1560	Restauratie duikers Buthdijk (Axel)	485		485
2025				
PRJ1153	Groot onderhoud gemalen	31.000		31.000
PRJ1153P	Renovatie poldergemaal Baarland	460		460
PRJ1153Q	Renovatie poldergemaal Coudorpe	534		534
PRJ1153R	Poldergemaal Quarlespolder	835		835
PRJ1170B	Klimaatrobuust watermanagement	3.005	-1.059	1.946
PRJ1391	BOB Zeeuws Vlaanderen	3.201	-1.600	1.601
PRJ1428	Uitvoering KRW oevers totaal	8.550		8.550
PRJ1428B	Uitvoering KRW oevers 2025	1.250		1.250
PRJ1456E	Uitv. duikers/stuwen GGOR/WB21 2025	1.725		1.725
PRJ1491	Bag. Sint Kruiskreek	5.370		5.370
PRJ1493	Baggeren grote wateren 2025			
PRJ1493A	Baggeren Goese Vesten + oevers 2025	2.145	-763	1.383
PRJ1493B	Baggeren Vlissingen 2025	1.600	-690	910
PRJ1508B	SWO Axel en Kortgene	202		202
PRJ1509	Bijdrage stedelijke waterplan 2023ev	2.500		2.500

3. Financiële begroting

PRJ1519B	Groot onderhoud gemaal Othene	3.130		3.130
PRJ1520A	Uitvoering gemaal Nol Zeven	7.600	-237	7.363
PRJ1549	Hergebruik effluent Deltaprgr. Zoetw	1.300	-300	1.000
PRJ1550	Slim regionaal waterbeheer	1.300		1.300
2026				
PRJ1082	Maatreg.watergebiedspl Duiveland	1.537		1.537
PRJ1153L	Gemaal Susannapolder	575		575
PRJ1153T	Renovatie Poldergemaal Kadijk	730		730
PRJ1153V	Ren pg 3 gr Polders	400		400
PRJ1153W	Renovatie pg den Osse	500		500
PRJ1170	Maatregelen watergebiedspl Othene	6.550		6.550
PRJ1174	Maatreg.watergebiedspl. west Z-VI	12.796		12.796
PRJ1456F	Uitv.duikers/stuwen GGOR/WB21 2026	1.725		1.725
PRJ1491D	Baggeren Passageule (vervolg)+Pyrami	3.370		3.370
PRJ1493C	Baggeren Axel zuid 2026	3.730	-300	3.430
PRJ1498	Verv.best.techn.inst. opmal	4.500		4.500
PRJ1508	Uitvoer.stedelijke waterplan.2024ev	2.050		2.050
PRJ1533	Vispassage Nieuwesluis	303		303
2027				
PRJ1065	Maatregelen watergebiedspl. Schouwen	6.300		6.300
PRJ1098A	Vispassage gemaal van Borssele	625		625
PRJ1153X	Renovatie pg Joh. Glerum	1.550		1.550
PRJ1238	CAW update regelingen / besturing	700		700
PRJ1434	Baggeren grote wateren v.a. 2027	29.401		29.401
PRJ1456	Uitv.duikers/stuwen GGOR/WB21	6.676		6.676
PRJ1508C	Uitv. SWO Sas v. Gent Kennedyst.	200		200
PRJ1532	Vispassage De Luyster	626		626
PRJ1456G	Uitv.duikers/stuwen GGOR/WB21 2027	1.725		1.725
>=2028				
PRJ1065A	Poldergemaal Prunje	1.000		1.000
PRJ1168F	Gemaal Walsoorden	6.003		6.003
PRJ1519A	Uitvoering gemaal Othene	9.860		9.860
PRJ1561	Nieuw poldergemaal Wilhemindorp	500		500
Subtotaal Nieuwe investeringen		188.066	-4.949	183.117
Totaal Watersystemen		218.330	-11.684	206.646

Toelichting onderhanden investeringen Watersystemen

PRJ1088 Gemaal Zoetendijk Oud-Vossemeer

Dit betreft de uitvoering van een maatregel uit het watergebiedspl Tholen. Er wordt een nieuw gemaal gebouwd worden aan de Zoetendijk te Oud-Vossemeer op het eiland Tholen. Er is subsidie aangevraagd in het kader van de Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptie. De technische afronding staat gepland voor augustus 2024.

PRJ1129 Gemaal de Poel, capaciteitsvergroting

In het kader van de PWO-maatregelen wordt de capaciteit van het gemaal verhoogd met circa 20%. Doel van deze maatregel is de afvoercapaciteit voor het onderbemaalingsgebied De Poel zo goed te maken dat extreme omstandigheden niet leiden tot onacceptabele wateroverlast. Goede waterkwaliteit is een tweede doel van dit project. Een goede visstand is onderdeel van een goede waterkwaliteit. Daartoe moet het gemaal goed passeerbaar worden gemaakt voor vissen. Dat betekent dat het gemaal van het lage naar het hoge pand voor vis veilig passeerbaar moet zijn en andersom. Het uiteindelijk gewenste resultaat van het project is een voorziening waarbij alle aanwezige vis in het

3. Financiële begroting

systeem stroomopwaarts kan trekken en terug. Het project is onderhanden en loopt conform planning.

PRJ1153J Gemaal de Luyster

Gemaal De Luyster is een poldergemaal gelegen aan de Zuidoost te Sint Philipsland. Van dit gemaal is de bestaande krooshekreiniger een heel eind versleten en toe aan vervanging. Tegelijkertijd zal er ook een deel van de elektrische installatie worden aangepast. Doordat tijdens de projectvoorbereiding een mogelijke scope-uitbreiding is onderzocht, is de uitvoering van de werkzaamheden meer dan 6 maanden verschoven ten opzichte van de oorspronkelijke planning. Het project is momenteel onderhanden.

PRJ1167A Vispassage poldergemaal Lovenpolder

Door het vispasseerbaar maken van gemaal Lovenpolder wordt de ecologische waterkwaliteit verbeterd in het gebied. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan de KRW doelstellingen. Eind 2022 was de bereikbaarheid van de KRW-waterlichamen voor vis circa 53%, het uiteindelijke doel van waterschap Scheldestromen is dat 60% van de KRW waterlichamen optrekbaar is voor vis in 2027. Door de aanleg van deze vispassage laten we de bereikbaarheid van de KRW waterlichamen stijgen naar 55% en zorgen we er tevens voor dat er nieuwe ecologische verbindingzones ontstaan.

PRJ1168C Kruispolder-voorbereiding

Begin 2022 is het duidelijk geworden dat de plannen voor de Herinrichting Kruispolder en de uitbreiding van gemaal Paal zoals voorgesteld in het begrotingsplan vanwege opbarstgevaar geen doorgang konden vinden. In de tweede helft van 2022 zijn we tot een herzien ontwerp gekomen waarbij de gestelde doelen GGOR en KRW binnen de Kruispolder kunnen worden gerealiseerd. De planning is om het werk binnen de Kruispolder uit te voeren voor eind 2024 vanwege de beschikbaarheid van de toegezegde subsidie. De risico's bij de haalbaarheid van de planning zijn de afronding van de vrijwillige kavelruil en de uit te voeren stikstofberekening.

In dit herzien ontwerp is de bouw van het gemaal Paal (WB21 opgaaf) komen te vervallen inclusief de waterloop. Deze WB21 opgaaf wordt nu op een later moment ingevuld door de bouw van een gemaal bij Walsoorden (PRJ1168F). Dit project is in de meerjarenbegroting opgenomen voor uitvoering in 2028.

PRJ1168D Kruispolder vispassage stuw Dreefken

In het project Kruispolder wordt bij de stuw Dreefken een vispassage geplaatst. Hiermee wordt de intocht van vis in de Kruispolder mogelijk gemaakt. Dit project is onderdeel van project Kruispolder-Uitvoer (1168E) en benodigd voor het behalen van de subsidievoorwaarden. De technische afronding staat gepland voor december 2024.

PRJ1168E Kruispolder - uitvoering

De uitvoering van het project is doorgeschoven naar 2024. Dit project betreft oorspronkelijk de bouw van een gemaal in de Kruispolder om het waterbeheer van PWO gebied Campen te optimaliseren (PRJ1168C). Uit onderzoek is gebleken dat project Kruispolder niet in zijn volledige omvang uitgevoerd kan worden ten gevolge van het risico van opbarsten van de oorspronkelijk geplande nieuwe watergang. Gevolg hiervan is dat er een scopewijziging van het project plaatsvindt. Om financieel deze wijziging goed in beeld te houden is er voor gekozen om voor de uitvoering dit nieuw projectnummer te hanteren en de voorbereiding te verantwoorden onder projectnummer PRJ1168C Kruispolder-voorbereiding. Focus van de herziene projectscope komt te liggen in de aanpassing van slotenstructuren om de GGOR en KRW doelstellingen te realiseren. Het project dient eind 2024 gerealiseerd te zijn om aanspraak te kunnen maken op de gewijzigde subsidiebeschikking. Risico in dit project is het niet tijdig realiseren van dit project ten gevolge van vertraging in de benodigde kavelruil. Het project Kruispolder vispassage stuw

3. Financiële begroting

Dreefken (PRJ1168D) is gekoppeld aan dit project, ter realisering van de KRW opgave. De technische afronding staat gepland voor december 2024.

PRJ1453 Gemaal Waarde

De aanleiding voor dit project is het vastgestelde peilbesluit Zuid-Beveland-oost en de daarbij behorende toelichting op het peilbesluit. Uit de PWO kwam naar voren dat in het gebied Fredericapolder en Waarde een aantal knelpunten zijn. Om deze knelpunten op te lossen zijn er verschillende maatregelen noodzakelijk, waaronder de capaciteitsuitbreiding van gemaal Waarde. De technische afronding staat gepland voor juni 2024.

PRJ1455 Gemaal Spanjaardweg Winter-Braakmankreek

Het resultaat is een verbetering in de drooglegging voor twee peilgebieden. Daarnaast gaat het gebied, na uitvoering van de maatregelen, voldoen aan de inundatienormen en blijft de bestaande zoetwateraanvoer in het groeiseizoen voor het peilgebied gehandhaafd. Er is een subsidiebeschikking ontvangen vanuit de subsidieregeling Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptie en POP3 subsidie. De technische afronding staat gepland voor augustus 2024

PRJ1456C Uitvoering duikers/stuwen GGOR/WB21 2023

In de periode 2023-2026 worden jaarlijks maatregelen genomen aan stuwen en duikers in het kader van GGOR en WB21. Dit project betreft de uitvoering in 2023/2024, de voortgang is sterk afhankelijk van grondverwerving, de doorkijk naar 2024 is daarom nog erg onzeker. De technische afronding staat gepland voor december 2024.

PRJ1491A Baggeren Smedekensbrugge kreek

Het project betreft een onderhoudsbaggerwerk dat voortkomt uit het 'Baggerprogramma Grote Wateren' (BGW) en wordt geïnitieerd door de afdeling Watersystemen. Het BGW is een meerjareninvesteringprogramma voor wateren die vanwege de grootte niet met regulier materieel kunnen worden gebaggerd. Deze wateren worden projectmatig opgepakt in tegenstelling tot de overige wateren welke worden gebaggerd vanuit de exploitatiebegroting. Het baggerwerk Smedekensbruggekreek ligt onder Aardenburg en betreft alleen de primaire waterloop. De waterloop heeft een tracé lengte van 1,5 km en bevat in totaal 34.000 m3 baggerspecie. De technische afronding staat gepland voor december 2025.

PRJ1491B Baggeren grote wateren Bonte Kof

Doelstelling van het project is het verwijderen van de baggerspecie uit de Bonte Kof zodanig dat het te baggeren profiel voldoet aan de eisen/wensen vanuit waterkwantiteit en waterkwaliteit. Het baggerwerk is in het derde kwartaal van 2022 stilgelegd, omdat er geen zand in de baggerspecie zat, wat wel voorzien was. Het geplande zand zou uit de baggerspecie gewonnen worden en verhandeld, waardoor er minder GBV (Grootschalige Bagger Verspreiding) depot ruimte nodig was. Inmiddels is er extra depotruimte gevonden en gehuurd. Het werk wordt hierdoor duurder. Er is een aanvullend uitvoeringskrediet aangevraagd en verstrekt in de AV van 16 februari 2023. Het baggerwerk wordt eind februari weer opgestart.

PRJ1492 Uitvoering WB-21/KRW/GGOR 2022

In dit project worden oevers van hoofdwaterlopen natuurvriendelijk ingericht als onderdeel van de invulling van de WB-21/GGOR/KRW-opgave. Deze projecten hebben doorgaans een uitvoeringsperiode van meerdere jaren. Voor 2027 dienen de maatregelen te zijn uitgevoerd. Voor natuurvriendelijke oevers wordt gekeken naar de effectiviteit in relatie tot de gestelde KRW-doelen. De opgave van de aan te leggen natuurvriendelijke oevers in 2027 zal naar beneden worden bijgesteld. Natuurvriendelijke oevers worden in de toekomst bij voorkeur aangelegd wanneer natuurvriendelijke oevers ook bijdragen aan het beperken van wateroverlast en als het bijdraagt aan opgaven van derden. De

3. Financiële begroting

grondaankopen blijven bepalend voor de continue voortgang van de verschillende projectlocaties.

PRJ1504 Uitvoer stedelijke waterplannen 2021

Dit betreft stedelijke waterplanmaatregelen in samenwerking met gemeente Hulst in Kloosterzande en Ossensisse. In Ossensisse loopt oppervlaktewater terug de riolering in, waardoor rioolvreemd water onnodig via het persgemaal naar de zuivering wordt gepompt. Het rioolpersgemaal wordt als gevolg hiervan te veel belast. In Kloosterzande heeft de gemeente een afkoppelproject uitgevoerd in de riolering. Het schone water moet afgevoerd worden via het oppervlaktewatersysteem en dit moet hiervoor lokaal worden verbreed. De voorbereiding is najaar 2023 gestart.

PRJ1506 Uitvoering SWO Heikant 2023

Het stedelijk waterbeheer wordt geoptimaliseerd door in overleg met verschillende gemeenten maatregelen te nemen door het aanpassen van stuwen en duikers, zodat de afvoer van neerslag uit het stedelijk gebied adequaat kan plaatsvinden. De technische afronding staat gepland voor juni 2024

PRJ1532A Vispassages voorbereidingskrediet

Het voorbereidingskrediet was voorzien voor de voorbereidingen van 3 projecten betreffende de aanleg van vispassages. Namelijk PRJ1167A vispassage gemaal Lovenpolder, PRJ1532 vispassage de Luyster en PRJ1098A vispassage gemaal van Borssele. Voor de Luyster en Borssele worden de maatregelen heroverwogen, waardoor ze later in tijd worden ingepland. Hierbij rekening houdend met de te behalen KRW doelstellingen.

Nieuwe investeringen 2024 machtiging Watersystemen

PRJ1153S Renovatie poldergemaal Zuidwatering (krediet € 1.151.000,- bruto/netto)

Het project poldergemaal Zuidwatering betreft renovatie van de elektrotechnische en werktuigbouwkundige onderdelen nodig voor de instandhouding van de werking van dit gemaal. Uitvoering is gepland in 2024.

PRJ1153U Vervangen frequentieomvormers poldergemaal Cadzand (krediet € 325.000,- bruto/netto)

De frequentieomvormer van het poldergemaal is cruciaal voor de aansturing van de pompen en wordt vervangen om de bedrijfszekerheid te garanderen. Voor de huidige frequentieomvormer zijn geen onderdelen meer leverbaar en daarmee is de risico tot uitval sterk toegenomen. Uitvoering is gepland in 2024.

PRJ1153Y Renovatie poldergemalen frequentieregelaars 2024 (krediet € 200.000,- bruto/netto)

Van meerdere frequentieomvormers van een aantal poldergemalen zijn geen onderdelen meer leverbaar en daarmee is de risico tot uitval sterk toegenomen. We gaan in de komende jaren naast die van het poldergemaal Cadzand deze frequentieomvormers vervangen. Hierbij starten we bij de meest kritische poldergemalen en of frequentieomvormers.

PRJ1428A Uitvoering KRW oevers 2024 (krediet € 1.250.000,- bruto/netto)

Dit project betreft de aanleg van de KRW natuurvriendelijke oevers in de perioden najaar 2024 tot en met 2025. Zie uitgebreide toelichting bij PRJ1492 bij onderhanden investeringen.

PRJ1456D Uitv. duikers/stuwen GGOR/WB21 2024 (krediet € 1.725.000,- bruto/netto)

Betreft het aanpassen van het watersysteem door het vergroten/verruimen van

3. Financiële begroting

waterlopen, duikers en stuwen in de jaren 2024/2025 om daarmee te voldoen aan de normering voor waterbeheer 21e eeuw (WB21) en aan de norm voor een Gewenst Grond- en Oppervlaktewaterregime (GGOR). Het betreft een taakstellend budget.

PRJ1491C Baggeren Boschkreek de Sluis (krediet €1.961.000,- bruto/netto)

Het project betreft een onderhoudsbaggerwerk dat voortkomt uit het 'Baggerprogramma Grote Wateren' (BGW) en wordt geïnitieerd door de afdeling Watersystemen.

Het BGW is een meerjareninvesteringsprogramma voor wateren die vanwege de grootte niet met regulier materieel kunnen worden gebaggerd. Deze wateren worden projectmatig opgepakt in tegenstelling tot de overige wateren welke worden gebaggerd vanuit de exploitatiebegroting. Het baggerwerk Boschkreek de Sluis ligt in Terneuzen en betreft een primaire/secundaire waterloop. De waterloop heeft een tracélengte van 2,4 km en bevat in totaal 58.304 m3 baggerspecie. De technische afronding staat gepland voor december 2025.

PRJ1498B Vervanging besturing technische installatie Opmaling 24 (krediet € 50.000,- bruto/netto)

Het gemaal Oranjeplaat stond al jarenlang op voor amovering. Deze is vanwege ontwikkelingen Waterpark Veersemeer meerdere keren uitgesteld. Verder uitstel van de elektrotechnische renovatie is echter niet meer mogelijk. In 2024 wordt deze vervangen.

PRJ1508A Uitvoering SWO Vogelwaarde Breskens Hoofplaat (krediet € 560.000,- bruto/netto)

De afvoer van water uit het stedelijk gebied bij Vogelwaarde, Breskens en Hoofdplaat naar het watersysteem wordt geoptimaliseerd voor extreme buien.

PRJ1508D Uitvoering SWO Schoondijke (krediet € 97.000,- bruto/netto)

De afvoer van water uit het stedelijk gebied bij Schoondijke naar het watersysteem wordt geoptimaliseerd voor extreme buien.

PRJ1509A Bijdrage SWO Vrouwenpolder, 's Gravenpolder en Krabbendijke (krediet € 400.000,- bruto/netto)

De afvoer van water uit het stedelijk gebied bij Vrouwenpolder, 'Gravenpolder en Krabbendijke naar het watersysteem wordt geoptimaliseerd voor extreme buien.

PRJ1509B Bijdrage SWO Schoondijke (krediet € 70.000,- bruto/netto)

De afvoer van water uit het stedelijk gebied bij Schoondijke naar het watersysteem wordt geoptimaliseerd voor extreme buien. Bepaalde maatregelen zijn reeds uitgevoerd door de gemeente Sluis doordat maatregelen in een win-win-actie zijn gerealiseerd.

Nieuwe investeringen 2024 separaat Watersystemen

PRJ1560 Restauratie duikers Buthdijk Axel (krediet € 500.000,- bruto/netto)

Het restaureren van de duikers aan de Buthdijk te Axel. De huidige staat van de duikers zal op termijn risico's kunnen opleveren voor het functioneren van het kunstwerk in het watersysteem.

Investeringen 2025-2027 Watersystemen

2025

PRJ1153 Groot onderhoud gemalen

Nog in te plannen projecten betreffende groot onderhoud gemalen.

3. Financiële begroting

PRJ1153P Renovatie Poldergemaal Baarland

Het project poldergemaal Baarland betreft renovatie van de elektrotechnische en werktuigbouwkundige onderdelen en bouwkundig onderhoud nodig voor de instandhouding van de werking van dit gemaal.

PRJ1153Q Renovatie Poldergemaal Coudorpe

Het project poldergemaal Coudorpe betreft renovatie van de elektrotechnische en werktuigbouwkundige onderdelen en bouwkundig onderhoud nodig voor de instandhouding van de werking van dit gemaal.

PRJ1153R Renovatie Poldergemaal Quarlespolder

Het project poldergemaal Coudorpe betreft renovatie van de elektrotechnische en werktuigbouwkundige onderdelen en bouwkundig onderhoud nodig voor de instandhouding van de werking van dit gemaal.

PRJ1170B Moervaart/Zuidleden en Zwarte Sluis

Het totale project betreft een internationale samenwerking met 3 Vlaamse partners en een grensoverschrijdend project waarop een Interreg-subsidie is aangevraagd. Waterschap Scheldestromen is hierin de leading partner. De maatregelen die wij zelf uitvoeren zijn degene die binnen ons eigen beheersgebied liggen, zijn allemaal reeds bekende PWO maatregelen en bevinden zich in de afwateringsgebieden van Othene en Braakman. De Vlaamse partners voeren de maatregelen uit in de Poelpolder en Zwarte Sluispolder en in de polders Moervaart en Zuidlede.

PRJ1391 BOB Zeeuws Vlaanderen

Bob betreft het wegwerken van achterstallig onderhoud in de kernen van de 3 Zeeuws-Vlaamse gemeenten. Dit project is doorgeschoven in verband met het ontbreken van depotruimte voor het baggeren van de Vesten van Hulst en om goede afspraken te kunnen maken met de gemeente Hulst voor het vervolg en de baggerwerkzaamheden te kunnen voorbereiden.

PRJ1428 Uitvoering KRW oevers totaal

Betreft het resterend budget voor toekomstige aanleg van KRW oevers op de lange termijn. Zodra een project nader uitgewerkt is, wordt hieraan een separaat projectnummer gekoppeld.

PRJ1428B Uitvoering KRW oevers 2025 (voorheen Uitvoering WB21/KRW/GGOR 2024)

Dit project betreft de aanleg van de KRW oevers in de perioden 2025 tot en met 2026. Betreft een taakstellend budget.

PRJ1456E Uitvoering duikers/stuwen GGOR/WB21 2025

Betreft het aanpassen van het watersysteem door het vergroten/verruimen van waterlopen, duikers en stuwen in 2025/2026 om daarmee te voldoen aan de normering voor WaterBeheer 21e eeuw (WB21) en aan de norm voor een Gewenst Grond- en Oppervlaktewaterregime (GGOR). Het betreft een taakstellend budget.

PRJ1491 Baggeren Sint Kruiskreek

PRJ1493 Baggeren grote wateren 2025

PRJ1493A Baggeren Goese vesten + oevers 2025

PRJ1493B Baggeren Vlissingen 2025

Betreft de uitvoering van diverse baggerprojecten grote wateren.

PRJ1508B Uitvoering SWO Axel en Kortgene

In de investeringsplanning is dit project toegevoegd voor de deze kernen. Het betreft te nemen maatregelen vanuit de Stedelijke Wateropgave.

3. Financiële begroting

PRJ1509 Bijdrage stedelijke waterplannen (totaal)

Er is een jaarlijks bedrag gereserveerd in de periode 2025-2028 voor stedelijke waterplannen. Betreft de te nemen maatregelen vanuit de Stedelijke Wateropgave.

PRJ1519B Renovatie gemaal Othene

Het project betreft het vervangen van onder andere de pompen van gemaal Othene.

PRJ1520A Gemaal Nol Zeven

Gemaal Nol Zeven is een maatregel die enerzijds nodig is om een grotere afvoer mogelijk te maken en anderzijds de juiste hogere peilen te kunnen voeren waar nodig. Dit project komt in aanmerking voor subsidie vanuit de Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptie.

PRJ1549 Hergebruik effluent deltaprogramma Zoetwater

Het project is gericht op hergebruik effluent, waarbij de maatregelen in dit kader eerst op basis van een haalbaarheidsstudie worden verkend. Verder is het nodig om beleid te ontwikkelen voor hergebruik effluent vanwege de nieuwe Europese regels als het gaat om direct toepassen van effluent op gewassen en het bepalen van een verdringsreeks, omdat effluent voor meerdere doelen wordt ingezet. Het project is doorgeschoven vanuit de begroting 2023.

PRJ1550 Slim regionaal waterbeheer

Dit project is voorzien in het Deltaprogramma Zoetwater. Eerst zal een studie plaatsvinden om een beeld te krijgen waar we als waterschap naar toe willen om dit vervolgens om te zetten in een maatregelenpakket. Belangrijk binnen dit project is het op orde krijgen van data, zodat het sturen van het watersysteem adequaat kan plaatsvinden.

2026

PRJ1082 Maatregelen watergebiedsplan Duiveland

De investeringen voor de maatregelen van de watergebiedsplannen zijn financieel verdeeld over 2026-2032. Deze bedragen worden komende jaren nader toebedeeld aan de specifieke deelprojecten.

PRJ1153L Nieuwe Zoetwaterpomp Suzannapolder

Het project Zoetwaterpomp Suzannapolder betreft de aanleg voor een nieuw gemaal voor het zoetwater. Gezien de hoge kosten i.v.m. gestuurde boring onderdoor de zeedijk en een uitstroomconstructie is het nog niet duidelijk of dit doorgaat.

PRJ1153T Renovatie poldergemaal Kadijk

Het project poldergemaal Kadijk betreft renovatie van de elektrotechnische en werktuigbouwkundige onderdelen en bouwkundig onderhoud nodig voor de instandhouding van de werking van dit gemaal.

PRJ1153V Renovatie poldergemalen 3 grote polders

Het project poldergemaal 3 grote polders betreft renovatie van de elektrotechnische en werktuigbouwkundige onderdelen en bouwkundig onderhoud nodig voor de instandhouding van de werking van dit gemaal.

PRJ1153W Renovatie poldergemaal den Osse

Het project poldergemaal den Osse betreft renovatie van de elektrotechnische en werktuigbouwkundige onderdelen en bouwkundig onderhoud nodig voor de instandhouding van de werking van dit gemaal.

3. Financiële begroting

Bovenstaande 3 projecten zijn voorzien vanuit het budget van groot onderhoud poldergemalen (PRJ1153) in de periode 2026 - 2027. De voorbereidingen zijn inmiddels opgestart.

PRJ1170 Maatregelen watergebiedsplan Othene

PRJ1174 Maatregelen watergebiedsplan West Zeeuws Vlaanderen

De investeringen voor de maatregelen van deze 2 watergebiedsplannen zijn financieel verdeeld over 2026-2032. Deze bedragen worden komende jaren nader toebedeeld aan de specifieke deelprojecten.

PRJ1456F Uitvoering duikers/stuwen GGOR/WB21 2026

Betreft het aanpassen van het watersysteem door het vergroten/verruimen van waterlopen, duikers en stuwen in 2026/2027 om daarmee te voldoen aan de normering voor WaterBeheer 21e eeuw (WB21) en aan de norm voor een Gewenst Grond- en Oppervlaktewaterregime (GGOR). Het betreft een taakstellend budget.

PRJ1491D Baggeren Passageule (vervolg) + Pyramide

Het project betreft een onderhoudsbaggerwerk dat is opgenomen in het 'Baggerprogramma Grote Wateren' (BGW). Het BGW is een meerjareninvesteringprogramma voor wateren die vanwege de grootte niet met regulier materieel kunnen worden gebaggerd. Deze wateren worden projectmatig opgepakt in tegenstelling tot de overige wateren welke worden gebaggerd vanuit de exploitatiebegroting. Het baggeren is nodig om de afvoercapaciteit van het gebied te verbeteren en gericht op het verminderen van de hoge waterstanden bij afvoersituaties.

PRJ1493C Baggeren Axel Zuid 2025

Het project betreft een onderhoudsbaggerwerk dat is opgenomen in het 'Baggerprogramma Grote Wateren' (BGW). Het BGW is een meerjareninvesteringprogramma voor wateren die vanwege de grootte niet met regulier materieel kunnen worden gebaggerd. Deze wateren worden projectmatig opgepakt in tegenstelling tot de overige wateren welke worden gebaggerd vanuit de exploitatiebegroting. Baggeren is nodig om de afvoercapaciteit te waarborgen. Ook is het baggeren goed voor de waterkwaliteit en neemt de kans op klachten af.

PRJ1498 Vervangen bestaande technische installatie opmaling

Jaarlijks wordt onderhoud uitgevoerd aan stuwen. Dit onderhoud is gericht op het jaarlijks vervanging van besturingsystemen van stuwen en kleine opmalingen. Jaarlijks is een taakstellend budget opgenomen van € 500.000,-.

PRJ1508 Uitvoer stedelijke waterplannen vanaf 2024

Betreft een jaarlijks budget voor de nog in te plannen maatregelen vanuit de Stedelijke Wateropgave.

PRJ1533 Vispassage Nieuwesluis (voorheen genaamd vispassage Nummer Een)

Dit betreft de aanleg van een vispassage in het KRW-waterlichaam Nummer Eén. Eén van de laatste kunstwerken om de doelstellingen voor de intrekbaarheid van vis in ons beheersgebied op orde te krijgen. Op dit moment wordt nog onderzocht waar deze vispassage het beste aangelegd kan worden.

2027

PRJ1065 Maatregelen watergebiedsplan Schouwen

De investeringen voor de maatregelen van de vier watergebiedsplannen zijn financieel verdeeld over 2026-2032. Deze bedragen worden komende jaren nader toebedeeld aan de specifieke deelprojecten.

3. Financiële begroting

PRJ 1098A Vispassage gemaal van Borssele

Realisatie van een vispassage, waarmee de in- en uittrekbaarheid voor vissen wordt vergroot.

PRJ1153X Renovatie Poldergemaal Johannes Glerum

Het project poldergemaal Joh. Glerum betreft renovatie van de elektrotechnische en werktuigbouwkundige onderdelen en bouwkundig onderhoud nodig voor de instandhouding van de werking van dit gemaal.

PRJ1238 CAW update regelingen/besturing

Het project CAW update regelingen/besturing betreft een update en optimalisatie van het besturingsstelsel voor de poldergemalen en stuwen .

PRJ1434 Baggerwerken grote wateren 2026 e.v.

Er is jaarlijks een bedrag voor baggeren gereserveerd voor de periode 2027-2033. Op basis van het prioriteren van het baggerprogramma van grote wateren wordt dit in de loop van de periode verder gespecificeerd. Enkele baggerprojecten zijn nu benoemd met een apart projectnummer.

PRJ1456 Uitv. duikers/stuwen GGOR/WB21

Er is jaarlijks een bedrag gereserveerd voor het aanpassen van het watersysteem door het vergroten/verruimen van waterlopen, duikers en stuwen om daarmee te voldoen aan de normering voor Waterbeheer 21e eeuw (WB21) en aan de norm voor een Gewenst Grond- en Oppervlaktewaterregime (GGOR).

PRJ1508C Uitvoering SWO Kennedystraat Sas van Gent

Het betreft de te nemen maatregelen vanuit de Stedelijke Wateropgave.

PRJ1532 Vispassage De Luyster

Realisatie van een vispassage, waarmee de in- en uittrekbaarheid voor vissen wordt vergroot.

PRJ1456G Uitv. duikers/stuwen GGOR/WB21 2026

In de periode 2023-2027 worden jaarlijks maatregelen genomen aan stuwen en duikers in het kader van GGOR en WB21.

2028 en verder

PRJ1056A Poldergemaal Prunje

Betreft een maatregel vanuit het watergebiedsplan Schouwen voor de optimalisatie van het watersysteem op gebied van inundatie.

PRJ1168F Gemaal Walsoorden

Vanwege het niet kunnen realiseren van de uitbreiding van gemaal Paal zal het gemaal in Walsoorden moeten worden gebouwd. Vanwege benodigde prioritering in de investeringsplanning is dit project doorgeschoven naar 2028.

PRJ1519A Uitvoering gemaal Othene

Betreft de renovatie van gemaal Othene en de ombouw naar een grotere capaciteit. Hierbij wordt rekening gehouden met het reduceren van de geluidshinder die nu wordt ervaren door omwonenden. Vanwege benodigde prioritering in de investeringsplanning is dit project doorgeschoven naar 2028.

3. Financiële begroting

Bedragen x € 1.000

Wegen		Voorgenomen kredieten		
		bruto	subsidie/ bijdrage	netto
Onderhanden investeringen				
PRJ1299	Fietspad Roterij-Zuiddijk(Dreischor)	3.473	-2.291	1.182
PRJ1497K	Fietspad Zanddijk/GGA	650		650
PRJ1554	Reconstructies Wegen 2023	2.570		2.570
PRJ1514D	Gr.onderhoud kunstwerken wegen 2023	100		100
Totaal onderhanden investeringen		6.793	-2.291	4.502

Wegen		Voorgenomen kredieten		
		bruto	subsidie/ bijdrage	netto
Waterkeringen				
Nieuwe investeringen				
Begroting 2024, machtiging				
PRJ1497L	Bijdrage passeerstroken Schoondijke	54		54
PRJ1555	Reconstructies Wegen 2024	2.793		2.793
Begroting 2024, separaat				
PRJ1497E	Verbr.fietspaden Klaasses- en Werend	2.817	-389	2.428
PRJ1514E	Gr.onderhoud kunstwerken wegen 2024	800		800
2025				
PRJ1497F	Verbreding fietspad Doeleweg	1.174	-137	1.037
PRJ1497H	Verbreding fietspad Provincialeweg	425	-82	343
PRJ1514B	Gr.onderhoud kunstwerken wegen 2025	600		600
PRJ1573	Reconstructies wegen 2025	2.740		2.740
2026				
PRJ1462A	Reconstructie Vrijstraat Sas v. Gent	846	-534	312
PRJ1497	Maatregelen verkeersveiligheid/GGA	1.039		1.039
PRJ1497I	Verbreding fietspad Turkeijeweg	1.112	-253	859
PRJ1497J	Aanleg fietspad Van Cittersweg	396		396
PRJ1514	Gr.onderh.kunstwerken wegen 2027 ev	4.700		4.700
PRJ1574	Reconstructies wegen 2026	2.345		2.345
2027				
PRJ1497G	aanleg fietsp.Klooster- Kapellew.&Ri	2.050	-395	1.655
PRJ1575	Reconstructies wegen 2027	2.345		2.345
2028 ev				
PRJ1436	Reconstructies wegen 2028 e.v.	14.070		14.070
PRJ1563	Fietspad Loodhose- en Pekelingsweg	1.310		1.310
PRJ1564	Fietspad Stelsedijk	50		50
Subtotaal Nieuw		41.665	-1.790	39.875
Totaal Wegen		48.458	-4.081	44.378

Toelichting onderhanden investeringen Wegen

PRJ1299 Fietspad Roterij-Zuiddijk (Dreischor)

In dit project wordt een fietspad aangelegd langs de Roterij- en de Zuiddijk tussen de aansluiting met de Kloosterweg (N654) bij Schuddebeurs en de aansluiting met de Bogerdweg bij Dreischor. De aanleg van het fietspad wordt gecombineerd met de herinrichting van aansluitingen met de aanliggende wegen en tevens worden een aantal wegen (deels) verbreed en gereconstrueerd. Door de aanpassingen wordt de

3. Financiële begroting

verkeersveiligheid van fietsers verbeterd en wordt het doorgaande verkeer, dat in de huidige situatie door Dreischor rijdt, om het dorp heen geleid. Daarvoor wordt de Zuid Langeweg verbreed. Voor de uitvoering is een Europese subsidie verkregen (POP3) en een bijdrage in het kader van de Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023 van het Rijk. Daarnaast zal de gemeente Schouwen-Duiveland een financiële bijdrage leveren aan het project. De werkzaamheden worden in 2024 uitgevoerd. Voor dit project is in 2022 een AV-krediet voor de voorbereidingen verstrekt en in de AV van november 2023 zal het krediet aangevraagd worden voor de realisatie van het project.

PRJ1497K Fietspad Zanddijk/GGA

In het bestuurlijk overleg met de Provincie Zeeland en de gemeente Reimerswaal is afgesproken dat waterschap Scheldestromen een bijdrage van € 650.000,- zal leveren voor het project Zanddijk om werkzaamheden aan fietsinfrastructuur en wegen uit te voeren bij de herinrichting van de Zanddijk bij Yerseke en het verbeteren van de fietsveiligheid rondom de nieuwe weg naar het bedrijventerrein Olzendepolder. In 2023 is een bijdrage van € 400.000,- betaald. Het restant wordt in 2025 betaald.

PRJ1554 Reconstructies wegen 2023

Betreft het jaarlijks budget voor reconstructies van een aantal wegen en fietspaden. Een reconstructie omvat het verwijderen van de (volledige) fundering en verharding van een weg en het opnieuw aanbrengen ervan. In 2023 worden de reconstructies van de Reeweg en Oudelandsepolderdijk uitgevoerd. De reconstructie van de Annavosdijk wordt in 2024 uitgevoerd.

Nieuwe investeringen 2024 machtiging Wegen

PRJ1497L Bijdrage passeerstroken Schoondijke (krediet € 54.000,- bruto / netto)

De provincie gaat in 2024 twee passeerstroken voor landbouwverkeer aanleggen langs de rondweg van Schoondijke. De provincie draagt de engineeringkosten en het waterschap en de gemeente Sluis dragen elk 50% van de aanlegkosten bij voor de realisatie van de passeerstroken. We betalen onze bijdrage na realisatie van de passeerstroken.

PRJ1555 Reconstructies wegen 2024 (krediet € 2.793.000,- bruto / netto)

Betreft het jaarlijks budget voor reconstructies van een aantal wegen en fietspaden. Een reconstructie omvat het verwijderen van de (volledige) fundering en verharding van een weg en het opnieuw aanbrengen ervan. De voorbereidingen zijn in 2023 gestart en het project omvat in 2024 de reconstructies van de Roterijndijk en de Zuiddijk bij Dreischor. De reconstructies van beide wegen doen we gelijktijdig met de aanleg van het fietspad langs beide dijken. Daarnaast worden de Kijkuit bij Axel en de Heidedijk bij Heikant gereconstrueerd.

Nieuwe investeringen 2024 separaat Wegen

PRJ1497E Verbreding fietspaden Klaasses- en Werendijkseweg (krediet € 2.817.000,- bruto / 2.428.000,- netto)

In 2024 willen we het fietspad en de rijbaan van de Werendijkseweg en de Klaassesweg ten zuidoosten van Zoutelande verbreden. Het fietspad wat hierop aansluit tussen de Bergweg en de Strandweg wordt ook verbreed. De verbreding van de fietspaden volgt uit de beleidsnotitie Verkeersveiligheid en de prioriteringssystematiek die is opgesteld voor de projecten die volgen uit deze beleidsnotitie. Aan het project is door het Rijk een bijdrage in het kader van de Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023 verleend.

3. Financiële begroting

PRJ1514E Groot onderhoud kunstwerken 2024 (krediet € 800.000,- bruto / netto)
Uit recente inspectie is gebleken dat van vier fiets- en voetgangersbruggen op Walcheren het houten rijdek en de houten leuningenvervangen moeten worden. Ook moeten de stalen liggers, waarop het rijdek en de leuningenvrij bevestigd, geconserveerd worden. Dit om de veiligheid en bruikbaarheid te waarborgen. Om dezelfde reden zal één fiets- en voetgangersbrug op Walcheren volledig vervangen moeten worden. Als laatste is het nodig om een aantal duikers onder de Werendijkseweg en de Klaassesweg te vervangen. Dat doen we voorafgaand aan de verbreding van het fietspad en de rijbaan aldaar. De genoemde werkzaamheden willen we in 2024 uitvoeren.

Investeringsen 2025-2027 Wegen

Hierna is een toelichting gegeven voor de projecten waar ten opzichte van de vorige meerjarenraming een wijziging heeft plaatsgevonden in de raming van de projectkosten.

2025-2027

PRJ1497 Maatregelen verkeersveiligheid / Gebiedsgerichte Aanpak (GGA)
In het kader van de beleidsnotitie Verkeersveiligheid 2018 worden in de periode 2021-2027 verschillende fietspaden aangelegd en verbreed. De aan te pakken fietspaden worden opgenomen als aparte investeringen en verrekend met dit investeringsvolume. Voor het verkeersveiliger maken van een aantal van de fietspaden is een subsidie bij het Rijk aangevraagd uit het Strategisch Plan Verkeersveiligheid (SPV).

PRJ1497F Verbreding fietspad Doeleweg

Het project omvat de verbreding van het fietspad langs de Doeleweg tussen de bebouwde kom van Middelburg en de bebouwde kom van Arnemuiden. Het pad heeft een breedte van 2,70 meter en een lengte van circa 1.345 meter. Het pad is onderdeel van het provinciale utilitaire fietsnetwerk en dient te worden verbreed naar 3,50 meter. Dit betekent een verbetering van de verkeersveiligheid en verkleint de kans op verkeersongevallen. Het begrotingsplan is gereed en goedgekeurd. De grondverwerving is opgestart. De grondeigenaren gaan akkoord met grondruil. We hebben vooralsnog geen ruilgrond. Het is nog onduidelijk of en wanneer we hier over kunnen beschikken. Het project is opgeschoven naar 2025 in afwachting van de mogelijke verwerving van ruilgronden.

PRJ1573 Reconstructies wegen 2025 / PRJ1574 Reconstructies wegen 2026 / PRJ1575 Reconstructies wegen 2027

Betreft de toevoeging aan de MIP van de jaarlijkse budgetten voor reconstructies. De prioritering van de wegen die aangepakt gaan worden komen tot stand op basis van inspecties en de noodzaak vanuit de omgeving. Vervolgens wordt gekeken welke wegen (financieel gezien) passen binnen het beschikbare budget.

3. Financiële begroting

Bedragen x € 1.000

Afvalwaterketen		Voorgenomen kredieten		
		bruto	subsidie/ bijdrage	netto
Onderhanden investeringen				
PRJ1187	Verv en renov afvalwaterleiding	17.650		17.650
PRJ1187A	Aanp. vrijvervalstelsel Westerschouw	67		67
PRJ1187B	Relinen vrijverval hulst/Westd/Koew.	3.400		3.400
PRJ1187C	Vervang. appendages transportstelsel	1.000		1.000
PRJ1187D	Relinen afvalwaterleidingen perc 2SD	5.950		5.950
PRJ1223O	Ombouw rioolgemaal Borssele	796		796
PRJ1223P	Ombouw rioolgemaal Wilhelminadorp	448		448
PRJ1223Q	Renovatie rg Arnhemuiden	1.117		1.117
PRJ1223R	Renovatie rg Oost-Souburg	1.451		1.451
PRJ1223S	Renovatie rg Rilland	911		911
PRJ1223T	Renovatie rg Goes	3.550		3.550
PRJ1233K	Rwzi Verseput, renovatie E/W	8.073		8.073
PRJ1233L	Brandmeldinstal. rwzi TER+WAL+WAP	778		778
PRJ1234A	Rwzi WA-polder, verv.E-instal + fakk	2.507		2.507
PRJ1244	Renovatie RWZI Hulst	16.075		16.075
PRJ1496	Bijdrage Phario	600		600
PRJ1496A	Phario Fase A (aanvullend krediet)	61		61
PRJ1521A	Relinen afvalwaterleidingen perc 1SD	1.906		1.906
PRJ1521B	Relinen afvalwaterleidingen perc 2ZV	6.824	-2.526	4.298
PRJ1521C	Relinen afvalwaterleidingen perc 2Te	1.050	-434	616
PRJ1522	Aanleg zonnepanelen zuiveringen	4.745		4.745
PRJ1543D	Relinen vrijverval overdracht Tern.	700		700
PRJ1562H	Windketel Waterpark Veerse Meer	250		250
PRJ1571	Grond rg Krabbendijke, Frisostraat	14		14
PRJ1572	Afdekken slibbuffers W'schouwen Vers	525		525
Totaal onderhanden investeringen		80.448	-2.960	77.488

Afvalwaterketen		Voorgenomen kredieten		
		bruto	subsidie/ bijdrage	netto
Nieuwe investeringen				
Begroting 2024, machtiging				
PRJ1233P	Groot onderhoud gashouder rwzi Wal	300		300
PRJ1541	Verduurzamen bijgebouw rwzi WAL/WAP	350		350
PRJ1562B	Renovatie rg Kwadendamme	720		720
PRJ1562C	Renovatie rg Kruiningen, Groeneweg	810		810
PRJ1562E	Renovatie rg Philippine	965		965
PRJ1562T	coat kelder rg Sluiskil, Krt blikstr	100		100
PRJ1580	Verleggen persleiding Hansweert	300		300
PRJ1581	Verleggen persleiding Terneuzen	800		800
Begroting 2024, separaat				
PRJ1543A	Renovatie rg Magrette	500		500
PRJ1543B	Renovatie rg Zuiddorpe Hoofdweg Zuid	300		300
PRJ1543C	Renovatie rg Axel, Justaasweg	320		320
2025				
PRJ1233O	Vervanging slibbuffer rwzi Mastgat	535		535
PRJ1243A	Rwzi Kloosterzande, uitbreiding	9.000		9.000
PRJ1562D	Renov. rg Bruinisse, Molenweg/Wilma	1.250		1.250
PRJ1562G	Renovatie rg Koewacht, Klapstraat	830		830
PRJ1562I	Renovatie rg Waarde	870		870
PRJ1562K	Renovatie rg Ellewoutsdijk	678		678
PRJ1562U	Coaten kelder rg Sluiskil, Krt bliks	100		100

3. Financiële begroting

2026			
PRJ1233Q	Vervanging Zeefbandpers rwzi Wal	6.000	6.000
PRJ1562A	Renovatie rg Stavenisse	708	708
PRJ1562J	Renovatie rg Sirjansland	875	875
PRJ1562N	Renovatie rg Nieuwerkerk	720	720
PRJ1562O	Renovatie rg Ouwerkerk	570	570
PRJ1562P	Renovatie rg Clinge	420	420
PRJ1562Q	Renovatie rg Hulst	710	710
PRJ1562R	Renov. rg Kamperland	1.020	1.020
2027			
PRJ1443A	Afrekening fase B OAS Westerschouwen	-3.900	-3.900
PRJ1540	Maatregel watersysteem rwzi Campen	1.770	1.770
PRJ1542	Gr.onderh.automatiseren rwzi's, rg's	3.670	3.670
PRJ1562	Aanpassing/vervanging rg's	25.210	25.210
PRJ1562M	Renovatie rg Wissenkerke	540	540
PRJ1562S	coaten kelder rg Koewacht, Emmabaan	610	610
>=2028			
PRJ1233	Rwzi's, groot onderhoud	36.000	36.000
PRJ1233N	Zandvanger rwzi Sint Maartensdijk	3.000	3.000
PRJ1234	Rwzi WA-polder, optim.& energiemaatr	8.000	8.000
PRJ1538	Maatregel watersysteem rwzi Breskens	1.800	1.800
PRJ1539	Maatregel watersysteem rwzi Oostburg	1.240	1.240
PRJ1543	Overdracht rg's en transportleiding	700	700
PRJ1562F	Renovatie rg Paal	350	350
PRJ1562L	Renovatie rg Scherpenisse	580	580
PRJ1570	Uitbreiding rwzi Tholen	15.000	15.000
Subtotaal nieuw		124.322	- 124.322
Totaal Afvalwaterketen		204.770	-2.960 201.810

Toelichting onderhanden investeringen Afvalwaterketen

PRJ1233K Rwzi Verseput, renovatie

De RWZI wordt bijna compleet gerenoveerd zodat de installaties die het zuiveringsproces aansturen en mogelijk maken weer circa 15 jaar mee kunnen. De planning is naar achter geschoven door latere leveringen van de elektrotechnische componenten. De prognose is dat half 2024 het project technisch is afgerond.

PRJ1234A Rwzi WA-polder, vervanging elektrische installatie + fakkel

De elektra en installaties van de RWZI WAP zijn dusdanig verouderd dat de kans op storingen en eventueel uitval van de zuivering te groot is geworden. De elektra en installaties moeten daarom vervangen worden, waarbij tegelijkertijd voldaan kan worden aan de hedendaagse eisen. Gelijktijdig hiermee wordt ook de installatie van het harkrooster geïntegreerd en worden veldcomponenten vervangen en bekabeling zo veel mogelijk bovengronds aangelegd. Tevens ten behoeve van beheer en onderhoud van de gasinstallatie, wordt tevens een gas affakkelininstallatie geplaatst om overtollig gas conform wet en regelgeving veilig te kunnen affakkelen. Het project is opgestart in 2023 maar zal grotendeels in 2024/2025 uitgevoerd worden.

PRJ1223T Renovatie rioolgemaal Goes

De renovatie van rioolgemaal Goes draagt bij aan de instandhouding van de infrastructuur als onderdeel van het tactische doel 'Gerealiseerde en geborgde afvoercapaciteit'. Als projectresultaat wordt een volledig gerenoveerd rioolgemaal beoogd dat voldoet aan de afnameverplichting (afsprake met gemeente over capaciteit gemaal). Het krediet is

3. Financiële begroting

beschikbaar gesteld in de Algemene Vergadering van 6 juli 2023 zodat aanbesteding in 2023 kan plaatsvinden en volgens planning (grotendeels) in 2024 uitgevoerd kan worden.

PRJ1244 Rwwi Hulst, groot onderhoud E/W

Dit voorbereidingskrediet voor groot onderhoud E/W RWWI Hulst is beschikbaar gesteld in de Algemene Vergadering van 6 juli 2023 voor het uitvoeren van (verplichte) onderzoeken, het in kaart brengen van de huidige situatie (3D scan + uitwerken model), het uitvoeren van inspecties van kritische onderdelen, het uitwerken van het voorontwerp en definitief ontwerp door derden. Het uitvoeringsproject is gebaseerd op het groot onderhoudsprogramma (o.b.v. assetmanagement) rioolwaterzuiveringsinstallaties. De werkzaamheden bestaan in hoofdlijnen uit het bouwen van een nieuw ontvangwerk met zandvang en anaerobe tank, slibbuffer en lavafilter, het aanpassen van diverse civiele onderdelen en het slopen van oude onderdelen. Het vernieuwen en vervangen van een deel van de werktuigbouwkundige installatie en het vernieuwen van de elektrotechnische installatie en de procesautomatisering.

Nieuwe investeringen 2024 machtiging Afvalwaterketen

PRJ1233P Groot onderhoud gashouder rwwi Walcheren (krediet € 300.000,- bruto/netto)

Het membraan van de gashouder op de zuivering Walcheren begint volgens de jaarlijkse inspecties door GMB gastechnieken haarscheurtjes te vertonen en dient op termijn vervangen te worden om gaslekkages of uitval te voorkomen, tevens dient de schade aan de coating aan de binnenzijde hersteld te worden en is het vanuit zowel procesmatig als financieel oogpunt ideaal om dit te combineren omdat bij beide werkzaamheden de gashouder gasvrij gemaakt moet worden.

PRJ1541 Verduurzamen bijgebouw rwwi WAL/WAP (krediet € 300.000,- bruto/netto)

Binnen het thema “duurzame energie en circulaire economie” is als doel gesteld om als waterschap in 2025 100% energieneutraal te zijn.

Eén van de concrete projecten waarmee invulling wordt gegeven aan deze doelstelling is de verduurzaming van de verwarming van bijgebouwen op de RWWI Walcheren en de RWWI Willem Annapolder. De verwarming van de gebouwen wordt met dit project volledig gerealiseerd met restwarmte van de WKK installatie terwijl in de huidige situatie de verwarming van de bijgebouwen gebaseerd is op aardgas.

PRJ1562B Renovatie rg Kwadendamme (krediet € 720.000,- bruto/netto)/ PRJ1562C

Renovatie rg Kruiningen , Groeneweg (krediet € 810.000,- bruto/netto)/ PRJ1562E

Renovatie rg Philippine (krediet € 965.000,- bruto/netto)

De technische installaties van deze rioolgemalen zijn verouderd, waardoor de kans op storingen en uitval toeneemt. Om het functioneren van de rioolgemalen te kunnen waarborgen is renovatie nodig, waarbij verouderde componenten zullen worden vernieuwd. Daarbij zal het rioolgemaal tevens worden aangepast aan de hedendaagse eisen.

PRJ1562T Coaten kelder rg Koewacht, Emmabaan (krediet € 100.000,- bruto/netto)

Voor de instandhouding van de kelder van het rioolgemaal wordt een coating aangebracht om de levensduur van het civieltechnisch deel te verlengen. De kosten hiervoor bedragen bruto/netto € 100.000,-.

PRJ1580 Verleggen persleiding Hansweert (krediet € 300.000,- bruto/netto)

In het kader van het HWBP-project Hansweert wordt de persleiding in het gebied verlegd. De voorbereidingen hiervoor zijn in volle gang. In 2024 wordt de verlegging uitgevoerd.

PRJ1581 Verleggen persleiding Terneuzen (krediet € 800.000,- bruto/netto)

In Terneuzen wordt een ontsluitingsweg aangelegd voor de wijk Othene. Hierdoor is het

nodig de industriewaterleiding vanaf de rwzi Terneuzen naar de Westerschelde en de persleiding van de kern Terneuzen naar de rwzi Terneuzen te verleggen. De voorbereidingen hiervoor zijn in volle gang. In 2024 wordt de verlegging uitgevoerd.

Nieuwe investeringen 2024 separaat Afvalwaterketen

PRJ1543A Renovatie rg Magrette € 450.000,- / PRJ1543B Renovatie rg Zuiddorpe Hoofdweg Zuid € 250.000,- / PRJ1543C Renovatie rg Axel, Justaasweg € 295.000,-
De technische installatie van deze rioolgemalen is verouderd, waardoor de kans op storingen en uitval toeneemt. Om het functioneren van het rioolgemaal te kunnen waarborgen is groot onderhoud nodig, waarbij verouderde componenten zullen worden vernieuwd. Daarbij zal het rioolgemaal tevens worden aangepast aan de eisen van de gemeente Terneuzen en worden overgedragen aan de gemeente Terneuzen. Begin 2024 zal hiervoor een voorstel met een overeenkomst met Gemeente Terneuzen aan de Algemene Vergadering worden voorgelegd.

Investeringen 2025-2027 Afvalwaterketen

Hierna is een toelichting gegeven voor de projecten voor de komende periode waar ten opzichte van de vorige meerjarenraming een wijziging heeft plaatsgevonden in de raming van de projectkosten.

2025

PRJ1234 Rwzi WA-polder, optimalisatie & energiemaatregelen

In dit project worden verschillende onderdelen vervangen vanwege het einde van de technische levensduur. De belangrijkste onderdelen zijn de gasmotor, de roostergoedreiniger en de bij plaatsing van beluchtingselementen. De uitvoering start in 2026 en wordt afgerond in 2028. Op basis van urgentie kan het zijn dat de uitvoering gefaseerd wordt gerealiseerd. In 2024 worden de plannen verder uitgewerkt.

PRJ1562D Renovatie rioolgemaal Bruinisse, Molenweg/Wilma /PRJ1562G Renovatie rg Koewacht, Klapstraat / PRJ1562I Renovatie rg Waarde / PRJ1562K Renovatie rg Ellewoutsdijk /PRJ1562U Coaten kelder rg Sluiskil, Korte blikstraat

Het jaarlijkse renovatiebudget voor rioolgemalen wordt op basis van prioritering jaarlijks toegekend aan meerdere renovatieprojecten van rioolgemalen. De prioritering wordt bepaald op basis van inspecties aan de elektrotechnische, werktuigbouwkundige en civieltechnische installaties. Deze inspecties bepalen de staat van onderhoud. Daarnaast worden hierin de storingsgeschiedenis meegenomen en de afnameverplichting. De afnameverplichting betreft een afspraak met gemeenten over het verwachte aanbod van afvalwater uit het stedelijke gebied. Bovenstaande projecten staan gepland in 2025.

2026

PRJ1233Q Vervanging Zeefbandpers rwzi Walcheren

Door het aanpassen van de planning van de grote renovatie van de rwzi Hulst is het noodzakelijk de vervanging van de zeefbandpers op de rwzi Walcheren eerder uit te voeren. Het risico tot uitval gedurende een lange periode maakt het nodig deze reeds in 2025 te realiseren.

PRJ1244 Rwzi Hulst, groot onderhoud

Door herverdeling van investeringsbudgetten voor de projecten van de afvalwaterketen is de uitvoering van het project verschoven naar 2026 tot en met 2028. Door deze verschuiving is het noodzakelijk een aantal procesonderdelen in 2024 of 2025 reeds te

3. Financiële begroting

vervangen om te kunnen blijven voldoen aan de lozingseisen voordat het project volledig is gerealiseerd. Het betreft hier de procesonderdelen voortstuwers en beluchtingsplaten.

PRJ1562J Renovatie rg Sirjansland/ PRJ1562 / PRJ1562N Renovatie rg Nieuwerkerk / PRJ1562O Renovatie rg Ouwerkerk / PRJ1562P Renovatie rg Stationsbuurt/ PTJ1562Q Renovatie rg Hulst / PRJ1562R Renovatie rg Kamperland

Het jaarlijkse renovatiebudget voor rioolgemalen wordt op basis van prioritering jaarlijks toegekend aan meerdere renovatieprojecten van rioolgemalen. De prioritering wordt bepaald op basis van inspecties aan de elektrotechnische, werktuigbouwkundige en civieltechnische installaties. Deze inspecties bepalen de staat van onderhoud. Daarnaast worden hierin de storingsgeschiedenis meegenomen en de afnameverplichting. De afnameverplichting betreft een afspraak met gemeenten over het verwachte aanbod van afvalwater uit het stedelijke gebied. Bovenstaande projecten staan gepland in 2026.

2027

PRJ1243A Rwzi Kloosterzande, uitbreiding

Door de uitbreiding van het afvalwateraanbod vanuit Perkpolder (project Waterzande) wordt de rwzi uitgebreid. Hierbij wordt rekening gehouden met de aanvullende eisen die volgen uit de KRW-maatregelen. De uitvoering is gepland in 2027 en 2028.

PRJ1542 Groot onderhoud automatiseren rwzi's, rioolgemalen

De automatisering van de aansturing van rwzi's en rioolgemalen worden vervangen om de automatische werking van deze installaties te garanderen. Gepland in de jaren 2027-2029.

PRJ1562M Renovatie rg Wissenkerke ?PRJ1562S / PRJ1562S coaten kelder rg Koewacht, Emmabaan

Het jaarlijkse renovatiebudget voor rioolgemalen wordt op basis van prioritering jaarlijks toegekend aan meerdere renovatieprojecten van rioolgemalen. De prioritering wordt bepaald op basis van inspecties aan de elektrotechnische, werktuigbouwkundige en civieltechnische installaties. Deze inspecties bepalen de staat van onderhoud. Daarnaast worden hierin de storingsgeschiedenis meegenomen en de afnameverplichting. De afnameverplichting betreft een afspraak met gemeenten over het verwachte aanbod van afvalwater uit het stedelijke gebied. Bovenstaande projecten staan gepland in 2027.

3. Financiële begroting

Bestuur en Organisatie		Bedragen x € 1.000		
		Voorgenomen kredieten		
		bruto	subsidie/ bijdrage	netto
Onderhanden investeringen				
PRJ1425	Hoofdk.Terneuzen, vervang cv-ketels	200		200
PRJ1516	Aank./vervangen tractiemiddelen 2022	1.794		1.794
PRJ1517	Tractiemiddelen 2023	800		800
PRJ1517A	Inruil tractiemiddelen 2023		-150	-150
PRJ1545	Vervanging bedrijfsm (pc mob tabbl.)	1.250		1.250
Totaal onderhanden investeringen		4.044	-150	3.894
Programma/beleidsveld				
		bruto	subsidie/ bijdrage	netto
Nieuwe investeringen				
Begroting 2024, machtiging				
PRJ1518	Aank./vervangen tractiemiddelen 2024	566		566
PRJ1518A	Inruil tractiemiddelen 2024		-46	-46
PRJ1585	Kantoor Terneuzen: verv. regelkast	240		240
PRJ1586	Kantoor Terneuzen: vervanging lift	110		110
PRJ1587	Overige gebouwen: verv. werkplekken	113		113
PRJ1588	Hardware 2024 (werkplek/fysieke beveil.)	360		360
PRJ1589	Kantoor automatisering: netwerk 2024	470		470
PRJ1591	PA automatisering: netwerk 2024	460		460
PRJ1597	Revisie ponton de Meerkracht	275		275
Begroting 2024, separaat				
2025				
PRJ1544	Inf.Veiligheid:fysieke toegangscontr	2.100		2.100
PRJ1546/PRJ1546A	Aank./verv. tractiemiddelen 2025	1.783	-243	1.540
PRJ1590	Kantoor automatisering: netwerk 2025	310		310
PRJ1592	PA automatisering: netwerk 2025	260		260
PRJ1594	Werkplekken: hardware 2025	250		250
2026				
PRJ1547/PRJ1547A	Aank./verv. tractiemiddelen 2026	481	-31	449
PRJ1595	Werkplekken: hardware 2026	250		250
2027				
PRJ1548/PRJ1548A	Aank./verv. tractiemiddelen 2027	11.723	-1.346	10.377
PRJ1596	Werkplekken: hardware 2027	250		250
>=2028				
PRJ1523	Verv.warmte-/koude instal. kant.Mb-2	1.900		1.900
Totaal nieuwe investeringen		21.901	-1.667	20.234
Totaal Bestuur en Organisatie		25.945	-1.817	24.128

Toelichting onderhanden investeringen Bestuur en Organisatie

PRJ1425 Hoofdkantoor Terneuzen, vervang cv-ketels (2026)

De verwachte technische levensduur van de bestaande cv ketels in kantoor Terneuzen is bereikt in 2014-2019. Door goede staat van onderhoud functioneren ketels nog steeds goed, maar onderdelenvoorziening wordt steeds moeilijker. Uitstel vervanging tot 2026 neemt echter nog aanvaardbare risico's met zich mee.

3. Financiële begroting

PRJ1516 Aankoop en vervangen Tractiemiddelen 2022

Betreft de vervanging van tractiematerieel. Levering van onder andere de vrachtauto met laadkraan en de heftruck zal in 2024 plaatsvinden.

PRJ1517 Tractiemiddelen 2023 /PRJ1517A Inruil tractiemiddelen 2023

Betreft de vervanging van tractiematerieel. Dit materieel wordt ingezet om het onderhoud van de afdeling watersystemen, wegen en waterkeringen uit te kunnen voeren.

PRJ 1545 Vervanging bedrijfsmiddelen

Laptops, pc's, smartphones en tablets (ea hardware) dienen vervangen te worden in verband met aflopende ondersteuning of einde levensduur. Een deel wordt in 2023 vervangen, overig in 2024.

Nieuwe investeringen 2024 machtiging Bestuur en Organisatie

PRJ1518/PRJ1518A Aankoop en vervangen tractiemiddelen 2024 (krediet € 566.000,- bruto / € 520.000,- netto)

Betreft de vervanging van tractie conform vervangingschema. In 2024 worden diverse maaierwerktuigen vervangen. Het vervangingsbedrag hiervan is € 413.000,-. Daarnaast wordt een dumper vervangen en een wegschaaf. Hiervoor is € 77.000,- gereserveerd. Voor het overig materieel > € 5.000,- is een bedrag van € 77.000,- benodigd.

PRJ1585 Kantoor Terneuzen: vervangen van de regelkast 2024 (krediet € 240.000,- bruto/netto)

Dit gaat over het vervangen van een belangrijk regelkast in het Terneuzen kantoor. Siemens heeft ons laten weten dat de huidige apparatuur niet meer wordt ondersteund of geleverd. We hebben een offerte ontvangen om de regelkast genaamd RK1 te vervangen, samen met 100 fancoil units. Fancoil units (ook wel afgekort tot FCU) zijn apparaten die worden gebruikt voor het verwarmen en koelen van lucht in gebouwen. Het risico als we dit niet op tijd vervangen is, dat de klimaatregeling in het kantoor niet meer goed kan werken. Als de regelkast uitvalt, kunnen we bijvoorbeeld de temperatuur en de luchtventilatie alleen op één vaste stand instellen. Dit heeft slechte effecten op de arbeids- en werkomstandigheden in het Terneuzen kantoor.

PRJ1586 Kantoor Terneuzen: vervangen lift 2024 (krediet € 110.000,- bruto/netto)

Tijdens een standaard controle heeft het bedrijf Kone vastgesteld dat de lift in het Terneuzen kantoor, die dateert uit 1999, dringend moet worden opgeknapt. De geschatte kosten voor de renovatie inclusief bouwkundige aanpassingen, komt dit uit op € 95.000,- (gebaseerd op prijzen van december 2022). Een andere optie dan de liftrenovatie is om een compleet nieuwe liftinstallatie te plaatsen, die duurzaam is en energie terugwint, en dit komt inclusief bouwkundige aanpassingen uit op een totaalbedrag uit op € 110.000 (gebaseerd op prijzen van maart 2023). Gekozen is voor de vervanging van de liftinstallatie in plaats van alleen renovatie. Een paar redenen hiervoor zijn:

- Nieuwere technologie: De voorgestelde nieuwe liftinstallatie is niet alleen duurzaam, maar ook energiezuinig. Dit betekent dat het op de lange termijn waarschijnlijk efficiënter zal zijn en mogelijk lagere operationele kosten met zich meebrengt.
- Toekomstbestendigheid: De kosten voor de nieuwe liftinstallatie, inclusief bouwkundige aanpassingen, zijn slechts iets hoger dan de kosten van renovatie. Dit verschil in kosten kan gerechtvaardigd worden door de voordelen van een volledig nieuwe en moderne lift. Bovendien is verstandig om nu te investeren in een nieuwe lift om toekomstige problemen (kosten) te voorkomen.

3. Financiële begroting

- Risico's: Het risico van regelmatige uitval van de huidige lift, met name als de lift al dringend onderhoud nodig heeft, is aanzienlijk. Het kan de toegankelijkheid voor mensen met beperkte mobiliteit ernstig beïnvloeden en problemen op de werkplek veroorzaken. Een nieuwe liftinstallatie vermindert dit risico aanzienlijk.

PRJ1587 Overige gebouwen: vernieuwen werkplekken (krediet € 112.500,- bruto/netto)
Betreft vervanging van kantoormeubilair op de buitenlocaties in verband met slijtage, veroudering en het minder comfortabel zijn om op te zitten of te gebruiken. De afschrijvingstermijn is inmiddels verstreken. Het bestaande meubilair is niet meer functioneel en is verouderd. Het nieuwe meubilair zal bijdragen aan het voorkomen van werk gerelateerde blessures, meer gebruiksgemak en leiden tot een efficiënter gebruik van de beschikbare ruimte.

PRJ1588 Fysieke beveiliging: hardware 2024 (krediet € 110.000,- bruto/netto)
Het verhogen van de algehele beveiliging en het waarborgen van de betrouwbaarheid van beveiligingssystemen vraagt continue aandacht. Het is belangrijk om ervoor te zorgen dat het systeem effectief wordt bijgewerkt en blijft voldoen aan de beveiligingsbehoeften. Deze investering betreft met name het vernieuwen van 2G/3G netwerk/modems naar 4G/5G en het vervangen van camera's.

PRJ1589 Kantoor automatisering: netwerk 2024 (krediet €470.000,- bruto/netto)
Deze investering omvat de aanschaf van technologische oplossingen en infrastructuur die bedoeld zijn om de efficiëntie, productiviteit en functionaliteit van de kantooromgeving te verbeteren. Hier enkele voorbeelden wat onder deze investering valt: vernieuwen netwerkapparatuur, van draadloze toegangspunten en wifi-apparatuur, Network Access Control (NAC) en implementeren van servers voor databaseclusters. Deze investeringen zijn gericht op het verbeteren van de IT-infrastructuur en netwerkprestaties, wat op zijn beurt de algehele kantoorautomatisering en zakelijke processen ten goede komt. Ze helpen om efficiënter te werken, gegevens beter te beheren en de beveiliging te versterken.

PRJ1591 Proces automatisering: netwerk 2024 (krediet € 460.000,- bruto/netto)
Deze investering heeft als doel de efficiëntie, productiviteit, kwaliteit, veiligheid en kostenbeheersing in de industriële omgeving te verbeteren. Onder deze investering vallen: vernieuwen van RED-modules (Remote Engineering and Diagnostic Modules), PA-servers en modems. Deze investering is gericht op het verbeteren van de automatisering, controle en efficiëntie van industriële processen. Het stelt in staat om efficiënter te werken, de kwaliteit en veiligheid te verbeteren, kosten te verlagen en te voldoen aan strikte normen en voorschriften.

PRJ1593 Werkplekken: hardware 2024 (krediet € 250.000,- bruto/netto)
Het bieden van moderne en goede werkplek moet aansluiten bij de zakelijke doelstellingen en behoeften. Door onder andere technologische vernieuwing, verbeterde efficiëntie, betere beveiligingsfuncties en de vraag om verbeterde vergaderfaciliteiten zal om toekomstbestendig te blijven (jaarlijks) geïnvesteerd moeten worden in de aanschaf/vervanging van hardware. Deze investering betreft de vervanging van monitoren, dockingstations, printers en de aanschaf van meetingsboards voor vergaderruimtes.

PRJ1597 Groot onderhoud ponton de Meerkracht (krediet € 275.000,- bruto/netto)
Betreft levensduur verlengend onderhoud voor het ponton de Meerkracht. Het ponton is gebouwd in 2005. In verband met het toegekende budget zijn er destijds keuzes gemaakt in materiaal en afwerking. Zo is er voor gekozen om het ponton niet te stralen. Achteraf blijkt dit geen gelukkige keuze. Het gevolg hiervan is dat de binnenkant van het ponton is gaan roesten door lekwater dat via de stalen kabels naar binnenloopt. Om de 2 jaar is er

afgelopen jaar onderhoud uitgevoerd en zijn op basis van prioritering reparaties en/of verbeteringen doorgevoerd.

Nieuwe investeringen 2024 separaat Bestuur en Organisatie

Alle investeringen zijn in de machtiging opgenomen.

Investeringen 2025-2027 Bestuur en Organisatie

2025

PRJ1544 Informatieveiligheid fysieke toegangscontrole 2024 en 2025

Het doel van dit project is het versterken van onze fysieke toegangscontrolemaatregelen om onbevoegde toegang tot fysieke locaties, apparatuur en gegevens te voorkomen. Hierdoor krijgen alleen geautoriseerde personen toegang tot specifiek gebieden. Het sleutelplan zal vervangen worden door een digitale toegangsbeheeroplossing waar bijvoorbeeld gebruik wordt gemaakt van traditionele sleutels, digitale sleutels en methoden voor toegangsverificatie. Het startdocument voor dit project is momenteel nog in ontwikkeling, en de exacte scope van het project zal verder worden onderzocht. Het krediet 2024 dient als voorbereidingskrediet om de scope van het project verder te onderzoeken en de benodigde stappen voor de implementatie in 2025 vast te stellen. Voor het jaar 2025 is een krediet nodig voor de feitelijke implementatie van de fysieke toegangscontrolemaatregelen op basis van de bevindingen en aanbevelingen die in 2024 zijn gedaan.

PRJ1546/PRJ1546a Aankoop en vervanging tractiemiddelen 2025

Betreft de vervanging van tractiematerieel. Dit materieel wordt ingezet om het onderhoud van de afdeling watersystemen, wegen en waterkeringen uit te kunnen voeren.

PRJ1590 Kantoor automatisering: netwerk 2025

Deze investering omvat de vervanging van technologische oplossingen en infrastructuur die bedoeld zijn om de efficiëntie, productiviteit en functionaliteit van de kantooromgeving te verbeteren. Hier enkele voorbeelden wat onder deze investering valt: vervangen netwerkapparatuur, van draadloze toegangspunten en wifi-apparatuur, Network Access Control (NAC), immutable backup (is back-upstrategie waarbij de gegevens in de back-upset niet kunnen worden gewijzigd, gewist of verwijderd gedurende een bepaalde periode wat van belang is voor gegevensbeveiliging en -behoud, zelfs in geval van kwaadwillende aanvallen), en implementeren van servers ten behoeve van bijvoorbeeld VMware (VM's zijn virtuele machines). Deze investeringen zijn gericht op het verbeteren van de IT-infrastructuur en netwerkprestaties, wat op zijn beurt de algehele kantoorautomatisering en zakelijke processen ten goede komt. Ze helpen om efficiënter te werken, gegevens beter te beheren en de beveiliging te versterken.

PRJ1592 Proces automatisering: netwerk 2025

Deze investering heeft als doel de efficiëntie, productiviteit, kwaliteit, veiligheid en kostenbeheersing in de industriële omgeving te verbeteren. Onder deze investering vallen: vernieuwen van RED-modules (Remote Engineering and Diagnostic Modules), PA-servers en modems. Deze investering is gericht op het verbeteren van de automatisering, controle en efficiëntie van industriële processen. Het stelt in staat om efficiënter te werken, de kwaliteit en veiligheid te verbeteren, kosten te verlagen en te voldoen aan strikte normen en voorschriften. Deze investering betreft ook het vernieuwen van 2G/3G netwerk/modems naar 4G/5G.

3. Financiële begroting

PRJ1594 Werkplekken: hardware 2025

Het bieden van moderne en goede werkplek moet aansluiten bij de zakelijke doelstellingen en behoeften. Door onder andere technologische vernieuwing, verbeterde efficiëntie, betere beveiligingsfuncties en de vraag om verbeterde vergaderfaciliteiten zal om toekomstbestendig te blijven (jaarlijks) geïnvesteerd moeten worden in de aanschaf/vervanging van hardware. Deze investering betreft vervanging van monitoren, dockingstations, printers en de aanschaf van meetingsboards voor vergaderruimtes.

2026

PRJ1547/PRJ1547A Aankoop en vervangen tractiemiddelen 2026

Betreft de vervanging van tractiematerieel. Dit materieel wordt ingezet om het onderhoud van de afdeling watersystemen, wegen en waterkeringen uit te kunnen voeren.

PRJ1595 Vernieuwen hardware 2026

- Fysieke beveiliging: hardware 2026: nog niet duidelijk wat dit vraagt i.v.m. ontwikkelingen en uitvoeren plan informatievoorziening (CIO) en informatieveiligheid (CISO).
- Kantoor automatisering: netwerk 2026: nog niet duidelijk wat dit vraagt i.v.m. ontwikkelingen en uitvoeren plan informatievoorziening (CIO) en informatieveiligheid (CISO).
- Proces automatisering netwerk 2026: nog niet duidelijk wat dit vraagt i.v.m. ontwikkelingen en uitvoeren plan informatieveiligheid (CISO).
- Werkplek hardware 2026
Het bieden van moderne en goede werkplek moet aansluiten bij de zakelijke doelstellingen en behoeften. Door onder andere technologische vernieuwing, verbeterde efficiëntie, betere beveiligingsfuncties en de vraag om verbeterde vergaderfaciliteiten zal om toekomstbestendig te blijven (jaarlijks) geïnvesteerd moeten worden in de aanschaf/vervanging van hardware.

2027

PRJ1548/PRJ1548A Aankoop en vervangen tractiemiddelen 2027

Betreft de vervanging van tractiematerieel. Dit materieel wordt ingezet om het onderhoud van de afdeling watersystemen, wegen en waterkeringen uit te kunnen voeren.

PRJ1596 Vernieuwen hardware 2027

- Fysieke beveiliging: hardware 2026: nog niet duidelijk wat dit vraagt i.v.m. ontwikkelingen en uitvoeren plan informatievoorziening (CIO) en informatieveiligheid (CISO).
- Kantoor automatisering: netwerk 2026: nog niet duidelijk wat dit vraagt i.v.m. ontwikkelingen en uitvoeren plan informatievoorziening (CIO) en informatieveiligheid (CISO).
- Proces automatisering netwerk 2026: nog niet duidelijk wat dit vraagt i.v.m. ontwikkelingen en uitvoeren plan informatieveiligheid (CISO).
- Werkplek hardware 2027
Het bieden van moderne en goede werkplek moet aansluiten bij de zakelijke

doelstellingen en behoeften. Door onder andere technologische vernieuwing, verbeterde efficiëntie, betere beveiligingsfuncties en de vraag om verbeterde vergaderfaciliteiten zal om toekomstbestendig te blijven (jaarlijks) geïnvesteerd moeten worden in de aanschaf/vervanging van hardware.

Machtigingsinvesteringen

Machtigingsinvesteringen zijn projecten op het gebied van vervanging binnen huidig beleid of investeringen die als uitvoeringsmaatregel zijn opgenomen in een door de algemene vergadering vastgesteld beleidsplan. De algemene vergadering verstrekt aan het dagelijks bestuur een machtiging om deze investeringen voor te bereiden en uit te voeren. In de programmabegroting worden alle machtigingsinvesteringen toegelicht zodat duidelijk is uit welke bestuurlijke besluitvorming het project voortkomt (aanleiding), wat er concreet met het project wordt bereikt (omschrijving), wat de uitvoeringsperiode is en welk bruto en netto krediet via de machtiging wordt verstrekt. In de begroting 2024 is aan verschillende kredieten voor de machtigingsinvesteringen een bedrag van bruto € 18,411 miljoen opgenomen.

3. Financiële begroting

Tabel machtigingsinvesteringen 2024

Bedragen x €
1.000

Programma		Voorgenomen kredieten			
		geplande technische afronding	Bruto	Subsidie/ bijdrage	Netto
Programma Waterkeringen					
PRJ1440E	Aanlegvoorzieningen Veerse Meer 2024	1-12-24	310		310
PRJ1568	Fietspad Cadzand	1-12-27	72		72
PRJ1577	Aankoop primaire waterkeringen 2024	31-12-24	300		300
Totaal Waterkeringen			682	-	682
Programma Watersystemen					
PRJ1153S	Renovatie Poldergemaal Zuidwatering	1-12-24	1.151		1.151
PRJ1153U	vervangen FO pg Cadzand	31-12-24	325		325
PRJ1153Y	renovatie pg's freq. reg. 2024	31-12-24	200		200
PRJ1428A	Uitvoering KRW oevers 2024	1-12-25	1.250		1.250
PRJ1456D	Uitv.duikers/stuwen GGOR/WB21 2024	1-12-25	1.725		1.725
PRJ1491C	Bag. Boschkreek De Sluis	1-12-25	1.961		1.961
PRJ1498B	Verv.best.techn.inst. Opmal 24	1-06-23	50		50
PRJ1506	Uitvoering SWO Heikant 2023	1-12-24	151		151
PRJ1508A	Uitvoering SWO Vogelw Bresk.H.pl	1-12-24	563		563
PRJ1508D	Uitvoering SWO Schoondijke	31-12-24	97		97
PRJ1509A	Bijdrage SWO Vr.pl s-Gravenp Krabb	31-12-24	400		400
PRJ1509B	Bijdrage SWO Schoondijke	31-12-24	70		70
Totaal Watersystemen			7.943	-	7.943
Programma Wegen					
PRJ1497L	Bijdrage passeerstroken Schoondijke	31-12-24	54		54
PRJ1555	Reconstructies Wegen 2024	31-12-25	2.793		2.793
Totaal Wegen			2.847	-	2.847
Programma Afvalwaterketen					
PRJ1233P	Groot onderhoud gashouder rwzi Wal	1-08-24	300		300
PRJ1541	Verduurzamen bijgebouw rwzi WAL/WAP	1-12-24	350		350
PRJ1562B	Renovatie rg Kwadendamme	1-06-25	720		720
PRJ1562C	Renovatie rg Kruiningen, Groeneweg	1-06-24	810		810
PRJ1562E	Renovatie rg Philippine	31-12-25	965		965
PRJ1562T	coat kelder rg Sluiskil, Krt blikstr	31-12-24	100		100
PRJ1580	Verleggen persleiding Hansweert	31-12-24	300		300
PRJ1581	Verleggen persleiding Terneuzen	31-12-24	800		800
Totaal Afvalwaterketen			4.345	-	4.345
Programma Bestuur en organisatie					
PRJ1518	Aank./vervangen tractiemiddelen 2024	1-12-24	566	-46	520
PRJ1585	Kantoor Terneuzen: verv. regelkast	31-12-24	240		240
PRJ1586	Kantoor Terneuzen: vervanging lift	31-12-24	110		110
PRJ1587	Overige gebouwen: verv. werkplekken	31-12-24	113		113
PRJ1588	Hardware 2024 (werkplek/fysieke beveiliging)	31-12-24	360		360
PRJ1589	Kantoor automatisering: netwerk 2024	31-12-24	470		470
PRJ1591	PA automatisering: netwerk 2024	31-12-24	460		460
PRJ1597	Revisie ponton de Meerkracht	1-12-24	275		275
Totaal Bestuur en organisatie			2.594	-46	2.548
Totaal machtigingsinvesteringen 2024			18.411	-46	18.365

Separate voorstellen

Nieuwe investeringen die meer beleidsmatig van aard zijn, worden apart voorgelegd aan de algemene vergadering via een separaat kredietvoorstel. Ook deze investeringen worden in de programmabegroting beknopt toegelicht zodat duidelijk is wat de aanleiding is, wat er concreet bereikt wordt met het project, wanneer het wordt uitgevoerd en hoeveel krediet aangevraagd gaat worden. Een kredietvoorstel wordt voorgelegd aan de algemene vergadering als een project uitvoeringsgereed is. Dit betekent dat direct na het instemmen met het krediet ook daadwerkelijk aan de slag gegaan kan worden. Het waterschap besteedt investeringen soms ook innovatief aan. De aannemer is in dat geval ook verantwoordelijk voor het ontwerp waardoor in een eerder stadium al uitvoeringskrediet aangevraagd moet worden. In het kredietvoorstel zal aangegeven worden of er sprake is van een innovatieve aanbesteding waardoor het project nog niet uitvoeringsgereed is. In het kredietvoorstel wordt verder ingegaan op onder andere de belangrijkste risico's en beheersmaatregelen, de concrete resultaten na oplevering van het project en de uitvoeringsperiode. In de begroting 2024 is een bedrag van bruto € 5,561 miljoen opgenomen aan te verstrekken kredieten op basis van separate voorstellen.

Tabel separate kredietaanvragen 2024

Bedragen x € 1.000

Programma		Voorgenomen kredieten		
		Bruto	Subsidie/ bijdrage	Netto
Programma Waterkeringen				
PRJ1584	Groot onderhoud Kazematten	340	-226	114
Totaal Waterkeringen		340	-226	114
Programma Watersystemen				
PRJ1560	Restauratie duikers Buthdijk (Axel)	485		485
Totaal Watersystemen		485	-	485
Programma Wegen				
PRJ1497E	Verbr. fietspaden Klaasses- en Werend	2.817	-389	2.428
PRJ1514E	Gr. onderhoud kunstwerken wegen 2024	800		800
Totaal Wegen		3.617	-389	3.228
Programma Afvalwaterketen				
PRJ1543A	Renovatie rg Magrette	500		500
PRJ1543B	Renovatie rg Zuiddorpe Hoofdweg Zuid	300		300
PRJ1543C	Renovatie rg Axel, Justaasweg	320		320
Totaal Afvalwaterketen		1.120	-	1.120
Programma Bestuur en organisatie				
Totaal Bestuur en organisatie		-	-	-
Totaal separate kredietaanvragen 2024		5.561	-615	4.946

Vorbereidingskrediet

Alle investeringen die in de programmabegroting /meerjarenraming zijn opgenomen en waarvoor de algemene vergadering het krediet verstrekt op basis van separate voorstellen, worden voorbereid vanuit het algemene voorbereidingskrediet van € 2,4 miljoen. Hiertoe heeft de algemene vergadering het dagelijks bestuur gemachtigd. De voorbereiding bestaat uit alles wat nodig is om het project gereed te maken voor de uitvoering. Dit is onder andere de grondaankoop (kosten gedekt vanuit de grondbank), vergunningverlening, onderzoek en bestekvoorbereiding. Alleen voor projecten die uitzonderlijk hoge kosten hebben in de voorbereidingsfase, wordt via een separaat voorstel aan de algemene vergadering krediet gevraagd voor de voorbereiding. Als de voorbereiding is afgerond,

3. Financiële begroting

wordt vervolgens het uitvoeringskrediet aangevraagd. De interne ingenieurskosten (eigen personeel) worden niet vanuit het voorbereidingskrediet gefinancierd, maar rechtstreeks op het project geboekt. In de programma begroting opgenomen geactiveerde personeelkosten voor ingenieursdiensten kunnen worden ingezet voor investeringsprojecten voor onderhanden projecten en projecten die zijn opgenomen in de programmabegroting / meerjarenraming.